

Жерүй кенин өздөштүрүү долбоорунун кызыкдар тараптарынын өз ара аракеттешүү планы

Отчет даярдалды:

«Альянс Алтын» жоопкерчилиги чектелген
коому үчүн

Отчёт даярдалды:

SRK Consulting (Russia) Ltd. (UK)
Долбоор номуру RU00534
Сентябрь 2016 ж.

Жерүй кенин өздөштүрүү долбоорунун кызыкдар тараптарынын өз ара аракеттешүү планы

«Альянс Алтын» жоопкерчилиги чектелген коому

770044, Кыргыз Республикасы,
Бишкек, Тынчтык проспекти, 48

Эсаркей Консалтинг (Россия) Лимитед (Улуу Британия)

5-кабат, Чёрчилль Хаус,
17 Чёрчилль Вэй,
Кардифф, CF10 2НН, Уэльс
Бириккен Падышалык

эл. почта: info@srk.ru.com

веб-сайт: www.srk.ru.com

тел: +7 (495) 545-44-16

тел: +44 (0) 2920-348-150

факс: +44 (0) 2920-348-199

Долбоордун номуру SRK RU00534

Сентябрь 2016 ж.

Түзүүчү:

Кириллов Н.В.
Башкы консультант-эколог

Email: nkirillov@srk.ru.com

Авторлор:

Дьячкова К.А.

Рецензент:

МакКаллум К.
Башкы консультант-социолог

Резюме

Ушул өз ара аракеттешүү планы “Альянс Алтын” ЖЧКсы тарабынан Кыргыз Республикасы, Талас облусунун Талас районунда (Бекмолдо айыл аймагынын аймагында) жайгашкан Жерүү кен жатагын өздөштүрүү долбоорунун алкагында даярдалган.

План кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүүнүн негизги принциптери жана жакынкы иш-чаралардын графиктери жөнүндө маалымдоо максатында даярдалган. Негизги сүрөттөлгөн ыкмалар жана пландалган иш-чаралар эл аралык стандарттардын талаптары боюнча багытталган эскертүүлөрүнө ылайык талкуулоого жана оңдоого жатат. Документ туруктуу түрдө жаңыланып, коомчулуктун кийинки комментарийлери үчүн жарыяланып турат.

Бул этапта Плана эскертилген кызыкдар тараптар жөнөкөйлөтүлгөн үч чен белгинин негизинде белгиленип кеткен: Долбоордон терс таасир астында болгондор, Жоопкерчилик жана Долбоор таасири, Долбоорго кызыгууну (кызыкчылыкты) көрсөтүү. Эң маанилүү кызыкдар тараптарды табуу үчүн карталоо ыкмасы колдонулган. Тыгыз кызматташтык түзүлгөн маанилүү кызыкдар тараптардын ичинен төмөнкүлөр бөлүнүп алынган: дыйкандар, Бекмолдо айылдык аймагынын башка тургундары жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана Талас районунун акимияты, айлана-чөйрөнү коргоо боюнча мамлекеттик агенттик, жергиликтүү тургундардын начар корголгон топтору жана Талас облусунун башка жашоочулары.

Өз ара аракеттешүүнүн негизги ыкмаларынын ичинен төмөнкүлөрдү санап кетсе болот:

- ММҚда жарыялоолор жана кулактандыруулар аркылуу маалымдоо, АЧТБ (айлана-чөйрөгө таасирди баалоо) жана эл аралык таасирди баалоо алкагында таржымал документтерди жайылтуу, көрсөтмө материалдарды жарыялоо;
- төмөнкүлөр алкагында кеңеш берүү: жеке интервью, жолугушуу топтору, тегерек столдор.
- уруксаат иш кагаздары алуу, бирдиктүү долбоорлор, билим берүү иш-чаралар “Бакубат Талас” байгерчилик фондунун ишмердүүлүгү алкактарында өнөктөштүк мамилелерди түзүү.

Компания тарабынан дооматтар жана кайрылуулар механизми киргизилип, азыркы учурда Сасык-Булак айылында доолорду жана кайрылууларды кабыл алуу боюнча кутуча кызмат кылууда. Жакынкы арада кайрылуулар үчүн форма жайгаштырылган компаниянын сайты ачуу жана кайрылуулар үчүн атайын телефондук байланышын уюштуруу пландалууда.

Ошондой эле Талас шаарында облустук администрация имаратында каалоочулар келиши үчүн демонстрациялык зал ачык болот.

Бул документ боюнча комментарийледи төмөнкү дарек боюнча жиберсеңер болот Кутманова Елена Викторовна – баш адис эколог kutmanova@alliance-altyn.kg, 720040, Кыргыз Республикасы, Бишкек, Тынчтык проспекти, 48.

Мазмуну

Резюме	ii
Жоопкерчиликтин чектелиши	iv
1 Кириш сөз	1
2 Долбоордун кыскача сүрөттөмөсү	2
2.1 Долбоордун өнүгүшүнүн кыскача таржымалы.....	2
2.1.1 Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү таржымалы.....	3
2.2 Социалдык-экономикалык шарттар.....	3
2.3 Учурдагы долбоордун негизги мүнөздөмөлөрү	4
2.4 Долбоорду ишке ашырууда негизги таасирлер.....	6
3 Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүүгө талаптар	7
3.1 Кыргыз Республикасынын аймагында колдонуудагы талаптар.....	7
3.1.1 Улуттук мыйзамдардын талаптары	7
3.1.2 Лицензия талаптары	8
3.1.3 Эл аралык конвенциялардын талаптары	8
3.2 Евразиялык өнүктүрүү банкынын талаптары.....	9
3.3 Эл аралык каржы институттарынын талаптары	9
3.3.1 Эл аралык каржы корпорациясынын ишмердүүлүк стандарттары.....	10
3.3.2 Экватор принциби.....	11
3.4 JORC Австралазиялык кодексинин талаптары	11
4 Кызыкдар тараптарды идентификациялоо	12
4.1 Кызыкдар тараптарды идентификациялоо чен белгилери	12
4.2 Кызыкдар тараптарды идентификациялоо	14
4.3 Кызыкдар тараптарды карталоо	16
5 Өз ара аракеттешүүнүн негизги ыкмалары	18
6 Өткөрүлгөн иш-чаралардын таржымалы	22
7 Келечектеги иш-чаралар программасы	26
8 Даттануулар жана кайрылуулар механизми	31
9 Жоопкерчилик, мониторинг жана отчеттуулук	32
10 Шилтемелер	35

Таблицалар тизмеси

Таблица 2-1: Долбоордун өнүгүшүнүн кыскача таржымалы.....	2
Таблица 4-1: Кызықдар тараптарды карталоонун жыйынтыктары – таблица.....	17
Таблица 5-1: Кызықдар тараптар менен өз ара аракеттешүү ыкмалары	18
Таблица 6-1: Негизги өткөрүлгөн иш-чаралар тизмеси	20
Таблица 6-2: Кызықдар тараптарды долбоор менен байланыштуу коркуулары, күтүүлөрү жана сунуштары.....	22
Таблица 7-1: Кызықдар тараптар менен пландалган өз ара аракеттешүү иш-чаралардын тизмеси	25
Таблица 8-1: Кайрылуулардын жана даттануулардын келүү жана иштетүү процесси	31
Таблица 9-1: Ушул планды аткаруу боюнча милдеттердин бөлүнүшү	32

Сүрөттөр тизмеси

Сүрөт 2-1: Долбоордун негизги объектилеринин жайгашышы	5
Сүрөт 4-1: Түздөн-түз АБФке жакын жайгашкан калктуу конуштар	12
Сүрөт 4-2: Кызықдар тараптарды карталоонун жыйынтыктары – график.....	16

Тиркемелер

- Тиркеме 1: Кызықдар тараптарды карталоо үчүн таблица
- Тиркеме 2: Даттануу жана кайрылуулар үчүн форманын үлгүсү

Жоопкерчиликтин чектелиши

Бул отчетто келтирилген корутундулар SRK Consulting (Russia) Ltd. (SRK) тарабына колдонууга “Альянс Алтын” жоопкерчилиги чектелген коом (“Альянс Алтын” ЖЧКсы) тарабынан берилген маалыматка негизделген. Бул отчетто камтылган корутундулар атайын сурамга (“Альянс Алтын” ЖЧКсы) жооп катары багытталган. SRK берилген маалыматты бардык тийиштүү кылдаттык менен талдады. SRK адистери берилген негизги маалыматтарды күтүлгөн маанилер менен салыштырса да, натыйжалардын тактыгы жана корутундулар бардык жагынан берилген маалыматтардын тактыгынан жана толуктугунан көз каранды. SRK берилген маалыматтардагы кандайдыр бир каталар же кемчиликтер үчүн жооптуу эмес жана коммерциялык чечимдерден же мындай чечимдер менен шартталган аракеттерден пайда болгон кандайдыр бир кыйыр жоопкерчиликти өзүнө албайт.

Бул отчетто берилген корутундулар SRK адистери тарабынан изилдөөлөрдү аткаруу учуруна каралып жаткан объекте орун алган шарттарга жана өзгөчөлүктөргө жана ылайыктуу божомолдоого мүмкүн болгон шарттарга жана өзгөчөлүктөргө тиешелүү болот. Бул корутундулар сөзсүз түрдө ушул отчетту даярдагандан кийин пайда болушу мүмкүн болгон жана SRK тарабына алдын ала билинбеген же баалоого мүмкүн эмес болгон шарттарга жана өзгөчөлүктөргө карата колдонулбайт.

Кыскартуулар тизмеси

ESAP – экологиялык жана социалдык аспектилерди башкаруу планы (англис тилинен аббр – *Environmental and Social Action Plan*)

ESIA – таасирди экологиялык жана социалдык баалоо (англис тилинен аббр – *Environmental and Social Impact Assessment*)

JORC – кен запастары боюнча биргелешкен комитет (англис тилинен аббр – *the Joint Ore Reserves Committee*)

NTS – таасирди баалоо боюнча отчеттун техникалык эмес таржымалы (англис тилинен аббр – *Non-Technical Summary*)

SEP – кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү планы (англис тилинен аббр. – *Stakeholder engagement plan*)

ҮДТ – үй-бүлөлүк дарыгерлер тобу

МЭЭ – мамлекеттик экологиялык экспертиза

ЕАӨБ – Евразиялык өнүгүү банкы

ТКЧ – туракжай-коммуналдык чарба

ЖАК – жабык акционердик коом

АЧТТБ – айлана-чөйрөгө таасир тууралуу билдирүү

АБФ – алтынды бөлүп алуучу фабрика

ИИМ– ички иштер министрлиги

ЭФК – Эл аралык финансылык корпорация

ӨКМ– өзгөчө кырдаалдар министрлиги

АЧТБ– айлана-чөйрөгө таасирди баалоо

ЖЧК – жоопкерчилиги чектелген коом

КЭЭ – коомдук экологиялык экспертиза

МД – маалыматчыл документ

ММК – массалык маалымат каражаттары

СЭК – санитардык-эпидемиологиялык көзөмөл

ТЭО – долбоордун техникалык-экономикалык негиздеме

ФАП – фельдшерди-акушердик пункт

КР УИА ИМжСИБ – Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын Илимдер методологиясы жана социалдык изилдөөлөр борбору

ҮМД– үй-бүлөлүк медицина борбору

1 Кириш сөз

Ушул кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү планы Кыргыз Республикасынын Талас облусунун Талас районундагы Жерүй алтын кенин өздөштүрүү долбоорун (мындан ары – Долбоор) ишке ашырууда даярдалган. Пландын максаты болуп “Альянс Алтын” ЖЧКсынын кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү процессине негизги принциптерин жана жолдорун баяндоо жана эл аралык стандарттардын талаптарына ылайыктуулук үчүн жакынкы иш-чаралар графигин түзүү болуп саналат.

Ушул план Долбоорду ишке ашыруунун баштапкы этабына тиешелүү (эл аралык Техникалык жана экономикалык негиздемени даярдоо), 2016-жылдын жай мезгилине карата түзүлүп, Долбоордун өнүгүшүнө жана өз ара аракеттешүүнүн жүрүшүндө ачыла турган жаңы маалыматтын пайда болушуна (олуттуу өзгөрүүлөргө) жараша өзгөрүп турат. Ушул документ жалпыга ачык жана кызыкдар тараптардын комментарийлери үчүн орус жана кыргыз тилдеринде ачылат. Документ төмөнкү бөлүмдөрдөн турат:

Бөлүм 1 документке киришүү;

Бөлүм 2 Долбоорду ишке ашыруу районун, негизги долбоордук чечимдердин жана негизги экологиялык жана социалдык таасирлердин кыскача сүрөттөмөсүн камтыйт ;

Бөлүм 3 Кыргыз Республикасында колдонуудагы кызыкдар тараптардын өз ара аракеттешүүгө карата негизги талаптар, ошондой эле эл аралык каржы мекемелери тарабынан талап кылынган талаптар жөнүндө маалыматты берет;

Бөлүм 4 долбоордун баштапкы этабында колдонулган кызыкдар тараптарды идентификациялоо чен белгилерин жана ушул чен белгилер аркылуу аныкталган долбоордун негизги кызыкдар тараптарды сүрөттөйт;

Бөлүм 5 Долбоордун алкагында колдонулган жана колдонулууга пландалган кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүүнүн негизги ыкмаларынын серебин камтыйт;

Бөлүм 6 ушул убакытка чейин (долбоорлоону аяктоо) жүргүзүлгөн өз ара аракеттешүү иш-чараларын санап кетет;

Бөлүм 7 кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү боюнча келечектеги иш-чаралар планын сунуштайт (долбоорлоо жана курулуш стадиясы үчүн);

Бөлүм 8 мурунку сунуштарды кошумчалап, өз ара аракеттешүү алкагында колдонулган дооматтарды жана компаниялардын кайрылууларын кароо механизмдин толугураак сүрөттөйт;

Бөлүм 9 жыйынтыктоочу болуп саналат жана бул планды аткаруу, отчеттуулук жана көзөмөлдөө үчүн компания кандай ресурстарын бөлүп жатканын көрсөтөт.

Ушул өз ара аракеттешүү пландан башка (SEP), ошондой эле «Альянс Алтын» ЖЧКсы Эсаркей Консалтинг (Россия) Лимитед (**Улуу Британия**) колдоосу менен бир бөлүгү кызыкдар тараптарга комментарийлер үчүн көрсөтүлгөн төмөнкү документтерди иштеп чыгуу менен алектенүүдө:

- Айланадагы табигый жана социалдык чөйрөгө таасирди баалоону (ESIA) жүргүзүү жөнүндө отчет; Отчеттун техникалык эмес таржымалы (NTS) комментарийлер үчүн ачылат.
- Аракеттер планын (ESAP);
- Курулуш жана эксплуатациялоо мезгилине карата мониторинг планы;
- Жерүй кен жатагында Талас алтын кен комбинатын (ТАКК) жабуу жана рекультивациялоонун концептуалдык планы;
- Долбоордун эл аралык техникалык-экономикалык негиздемесинин социалдык-экологиялык (эТЭН).бөлүгү

Кызыкдар тараптардын комментарийлеринин негизинде ESIA жана ESAP акыркы редакцияда кошумчаланып, чыгарылат.

2 Долбоордун кыскача сүрөттөмөсү

Бөлүм 2 «Альянс Алтын» ЖЧКсы жана Русская Платина компаниялар тобу жөнүндө маалыматты, Долбоордун ишке ашыруу районунун, негизги долбоордук чечимдердин жана негизги экологиялык жана социалдык өз ара аракеттешүүлөрдүн кыскача сүрөттөмөсүн камтыйт.

2.1 Долбоордун өнүгүшүнүн кыскача таржымалы

Жерүй алтын кен жатагы 1968-жылы пландык тартууну жүргүзүү учурунда ачылган. Талас Ала-Тоосу (Түндүк Тянь-Шань) кыркасынын районунда КРнын түндүк-батыш бөлүгүндө жайгашкан жана чоңдугу боюнча Кыргыз Республикасында Кумтөрдөн кийинки экинчи орунду ээлейт. 1984-жылдан баштап толугураак чалгындалып, өнөр-жай өздөштүрүүсүнө даярдалган. Геологиялык чалгындоо процессине Кыргыз Республикасынын, Россия Федерациясынын жана Өзбекстандын көптөгөн ири долбоордук институттар тартылган.

Кен жатагын өздөштүрүү максатында алгачкы тоо кен ишканасын куруу 80-жылдардын акырында башталган, бирок СССР кулагандан кийин (90-жылдардын башы) жабылып, токтотулуп калган. Андан кийин лицензия бир нече жылдар бою ар кандай төмөнкү таблицада көрсөтүлгөн менчик ээлерге өтүп турган. Кош уюмдаштыруучулар ичинде туруктуу түрдө «Кыргызалтын» ААКу байкалып келген, ал ошондой эле акыркы конкурста башка эки Россиялык компаниялар «Восток-геолдобыча» ААК жана «Алданзолото ГРК» ААКу менен катышууга билдирүү тапшырган.

Таблица 2-1: Долбоордун өнүгүшүнүн кыскача таржымалы

Лицензияга ээ болуу жылдары	Компания	Аткарылган иштер	Түшүндүрмөлөр
1991-1996 ж.	«Кыргызалтын» ААКу менен МК Голд» (MK Gold Company) америкалык компаниясы менен биргеликте кенди иштетүү максатында уюштурулган «Жерүй Голд Компани» биргелешкен ишканасы,	Тастыктоо иштери, технологиялык изилдөөлөр жана кенди иштетүү үчүн техникалык экономикалык негиздеме даярдалган.	
	«Камеко Голд Торонто» (Cameco Corporation)	Изилдөө	Лицензияга ээ болгон эмес
2000-2002 ж. 2003-2004 ж.	«Кыргызалтын» ААКу жана «Норокс» ЖЧКсы (Британиялык жана Австралиялык компаниялар менен уюмдаштырылган) уюмдаштыруучусу болгон «Талас Майнинг Компани» ЖАКу	Бир аз көлөмдө тастыктоо иштери жана техникалык экономикалык негиздеме түзүлгөн	1997-жылдан баштап кен жатагын изилдөө менен алектенген
2006-2010 ж.	«Кыргызалтын» ААКу менен жана Австралиялык «Глобал Голд» (Global Gold) компаниясы тарабынан уюмдаштырылган «Жерүй Алтын» ЖАКу, натыйжада Казакстан тарабынан сатылып алынган	2007-ж. жана 2009-ж. ТЭН версиялары даярдалган, АЧТБ материалдарын иштеп чыгуу менен “ЭКО-сервис” ЖЧКсы жана “Чүй экологиялык лабораториясы” ЖЧКсы алектенген. Кулманбес табигый чегинде фабрика	Курулуш объекттери менен ээленген аянттардын жарым-жартылай күүрдүлүгү калыбына келтирилген же лицензиянын кийинки ээсине берилген

Лицензияга ээ болуу жылдары	Компания	Аткарылган иштер	Түшүндүрмөлөр
		жана административдик имараттар курулуп калган эле, калдык сактагычка аянтча даярдалган	
2015 ж. – бүгүнкүгө чейин	«Русская Платина» компаниялар тобуна кирген «Альянс Алтын» ЖЧКсы. 4230AE лицензиясы 28- август 2015 ж. 30 жылдык мөөнөткө берилген	Алдын алма АЧТБ иштелип чыккан, ТЭН иштеп чыгуу процессинде, таасирдин эл аралык баалоосу жүргүзүлгөн	Башында лицензия «Альянс Алтын» ЖЧКсынын уюмдаштыруучусу «Восток-Геолдобыча» ААКна берилген

2.1.1 Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү таржымалы

Долбоордун өнүгүшүнүн бардык этаптарында жергиликтүү калк жана башка кызыкдар тараптар кандайдыр-бир түрдө өз ара аракеттешүү процессине тартылган. Бул өз ара аракеттешүү таржымалы кийинки иш-чараларды пландоодо эске алынат, анткени ал Долбоордон күтүүлөрдү түзүүдө таасир эткен

- 2007-жылы “Жерүй Алтын” ЖАК долбоордук документацияны иштеп чыгуунун жүрүшүндө коомдук угууларды жүргүзгөн. Айлана-чөйрөгө таасир тууралуу билдирүү (АЧТТБ) кыргыз тилинде райондук «Талас турмушу» гезитинде жарыяланып, акимиаттар аркылуу башка кызыкдар тараптарга жайылган.
- 2009-жылы калк менен өз ара аракеттешүүнү жана коммуникациялык моделди иштеп чыгууну «Эл пикир» коомдук пикирди изилдөө борбору «Жерүй Алтын» ЖАКнун тапшырыгы боюнча жүргүзгөн. Жалгыз гана массалык презентациялар жасалбастан (Бишкек шаарында, Талас шаарында жана Сасык-Булак айылында), ошондой эле Кара-Ой, Сасык-Булак, Кеңеш, Хан-Бүргө жана Талды-Булак айылдарында калктын ар кандай топтору менен жолугушуулар ишке ашырылган.. «Эл Пикирдин» ишмердүүлүгүнүн алкагында жергиликтүү бийликтин жетекчилери, айыл башчылары, коомчолордун жетекчилери, ӨЭУ жана формалдуу эмес лидерлер суралган.
- Трансчекти контекстте айлана-чөйрөгө таасирди баалоонун алкагында 2010-жылы Казакстан Республикасынын Тараз шаарында коомдук угуулар жана коомдук экологиялык экспертиза жүргүзүлгөн.

2.2 Социалдык-экономикалык шарттар

Кен жатагы Кыргыз Республикасынын Талас облусунун Талас районунун Бекмолдо айыл аймагында жайгашкан. Талас облусунун калкынын саны 251 миң адамды түзөт (01.01.2016 жылына карата), ал эми Талас районунда – 66 миң адам. Бекмолдо айыл аймагында 6015 адам жашайт. Тоо иштеринин аянтчасынан 10 чакырым аралыкта калктуу конуштар жок, алтын бөлүп чыгаруучу (АБФ) аянтчасынан эң жакын калктуу конуштар төмөнкүлөр: Бекмолдо айыл аймагына кирген Кара-Ой айылы (болжол менен үч чакырым), Сасык-Булак айылы (болжол менен беш чакырым) жана Кеңеш айылы (болжол менен сегиз чакырым).

Талас облусунун айылдык калкынын үлүшү 85 пайызды түзөт, ал эми Талас району толугу менен айылдык болуп саналат. 48 жергиликтүү үй-бүлө долбоорду ишке ашыруу районунда мал чарбачылык менен алектенет жана жайыттарга 1400-1500 баш бодо малды жана 15-20 миң баш майда жандыктар чыгарылат. Ишкананын объектилеринин түздөн-түз жакын аралыкта жана кен жатагына жолду бойлой дыйкандардын жер үлүштөр жана курулуштары (кашарлары) жайгашкан. Чоң-Чыккан, Жерүй жана Кулманбес аймактарында жайкы жайыттардын жалпы аянты 13 миң гектарды түзөт. Мал чарбачылыгы климаттык өзгөчөлүктөрдөн улам айыл чарбасынын негизги багыты болуп саналат (бийиктик алкактуулук себебинен улам жашылчачылык үчүн мүмкүнчүлүктөрдүн чектелиши бар).

Калк өтө эле саясатташкан жана революциялык маанайда көп болот¹. Акыркы 2010-жылдагы революциянын көбүнчө катышуучулары Талас районунан чыккан. Бирок азыркы учурда жаңжалдардын көп бөлүгү жана нааразычылык маанайлар нивеллирленген, бийлик органдары кайсы болбосун ишмердүүлүктү мыйзамдаштырууга, ачыктыкка чыгарууга жана бардык процедуралардын ачыктыгына умтулушат. Азыркы учурда Бекмолдо айыл аймагы башкаруу органдарын кайра шайлоо процессинде, жетекчинин ордун милдетин аткаруучу жооптуу катчы ээлеп турат, кезектеги шайлоо туру сентябрга дайындалган.

Улуттук курамда кыргыздар артыкчылык кылат, баарлашуунун негизги тили – кыргызча. Азыркы учурда Талас районунда орус класстарынын санынын кыскарышынан улам орус тилин билүү азайып келе жатат. Азыраак даражада орус тилди балдар билишет, ал эми алардын районундагы үлүшү республика боюнча орточо алганда жогорураак. Кыргыздар арасында туугандык мамилелер чоң мааниге ээ. Талас районунда негизги эки уруу жашайт: Кушчу – бийик тоолуу аймакта жашаган уруу (Бекмолдо айыл аймагынан баштап) жана Сару – өрөөндө жашаган уруу.

Медициналык мекемелер жана жабдыктар менен жабдылышы – начарыраак, бирок жогорулоого тенденция бар. Азырынча бала өлүмдүүлүгү боюнча жогорку көрсөткүчтөр байкалууда (1 000 төрөлгөнгө 16 адамга жакын). Азыркы учурда Талас районунда иинфекционист-дарыгерлер, онкологдор, анестезиологдор, офтальмологдор, наркологдор, рентгенологдор, кыйроо медицинасы тармагында адистер жок. Бардыгы район боюнча бир үй-бүлөлүк медицина борбору (ҮМБ), 18 үй-бүлөлүк дарыгерлер тобу (ҮДТ) жана ар бир ҮДТда үчтөн фельдшердик-акушердик пункттар бар. Кен жатагына эң жакын медициналык мекеме – Кара-Ой айылында жайгашкан ФАП. Айылдык дарыгердик амбулатория (АДА) – стационардык райондук оорукана Чатбазар айылында жайгашкан. Калктын саламаттык абалын баалоо жана райондо мүмкүн болгон саламаттыктын өзгөрүшүнүн божомолдоосу жүргүзүлгөн эмес.

2015-жылы Талас облусу боюнча эмгекке жарамдуу курактагы калк үчүн жашоо-тиричилик минимуму – 5313 сомду жана пенсия курагындагы калк үчүн – 4241 сомду түзгөн. Бул республика боюнча эң төмөн көрсөткүч. .

Талас облусунда чакан бизнестин 300 ишканасы бар, жүзү – Талас районунда жана 10 – Бекмолодо айыл аймагында.

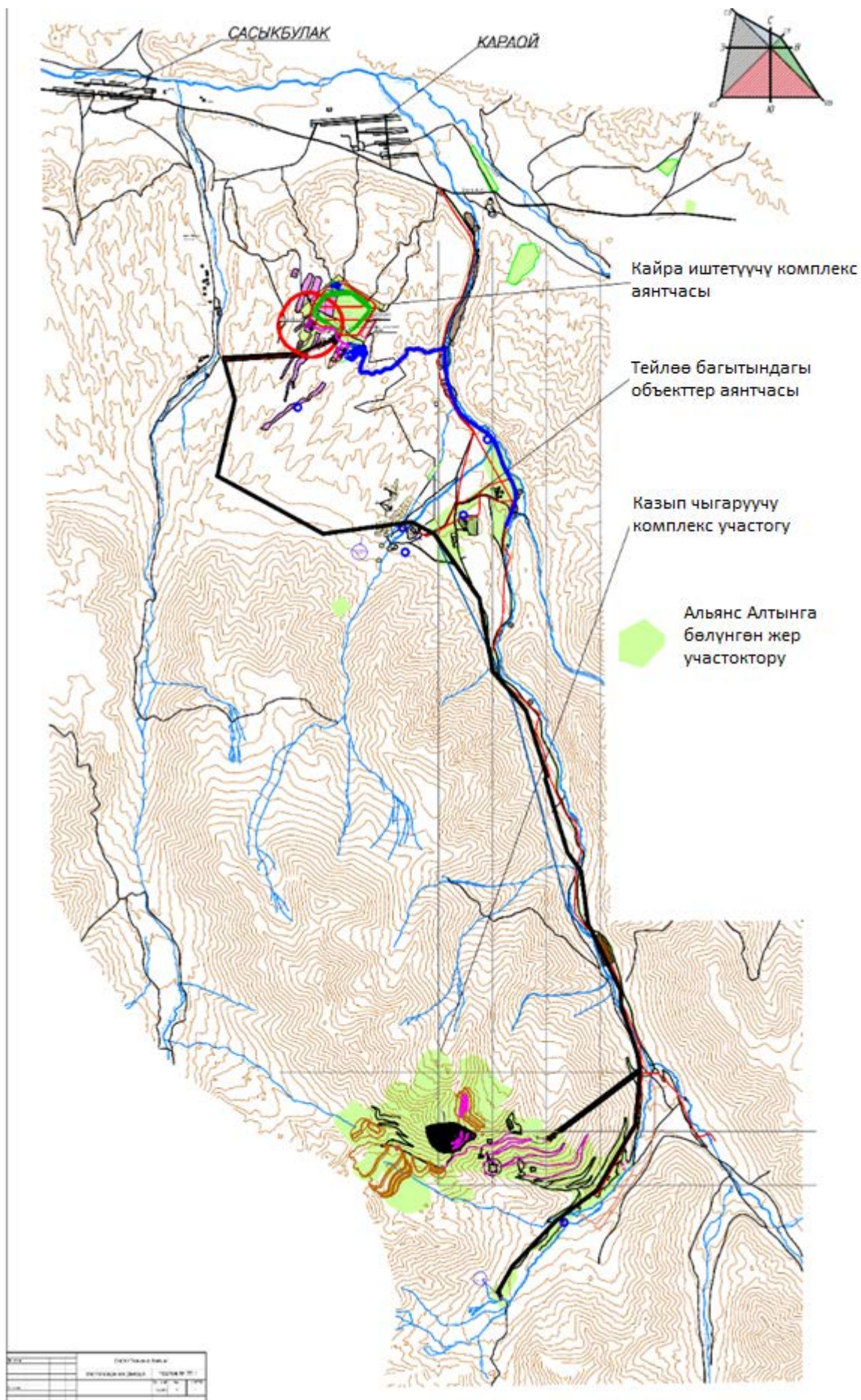
Интернет менен жабдылгандык райондо жакшы, жакынкы арпада 3G киргизүү пландалып жатат.

2.3 Учурдагы долбоордун негизги мүнөздөмөлөрү

JORC кодексине ылайык Жерүй кен жатагынын кен запастары 01.04.2016 жылга карата 22,5 миллион тоннаны түзөт (2,68 миллион унций алтын). Өндүрүмдүүлүк – 0,7 миллион тонна кен жылына. Кен жатагын иштетүү 2018-жылдан 2043-жылга чейин каралган. Кен жатагын айкалыштырылган ачык жана жер алды ыкмалар менен иштетүү пландалууда. 2018-жылдан 2031-жылга чейин ачык ыкма менен иштетүү башталат, ал эми 2031-жылдан баштап жер алды менен иштетүү башталат.

Ишкананын объектилери Жерүй, Чоң-Чычкан жана Тушашу дарыялары жайгашкан өрөөндөрүндө төмөнкү сүрөттө көрсөтүлгөндөй бир нече тилкелерде жайгашат (Сүрөт 2-1). Бардык аянтчалар бири-бири менен унаа жолдору менен байланышат.

¹ Мисалы, эл аралык камсыздандыруу «АИГ» ЖАК компаниясынын баалоосу боюнча.

Сүрөт 2-1: Долбоордун негизги объектилеринин жайгашышы

- Тоо иштеринин тилкелери (карьер жана көмөкчү инфратүзүм) Жерүй дарыясынын жогору жагында деңиз деңгээлинен +3 000 м-ден +3 800 м чейин бийиктикте жайгашат
- Агындын ылдый жагында Кулманбес табигый чегинде тоо иштерине болжол менен 12 чакырым аралыкта тейлөөчү багыттагы объекттер менен тилке, ошондой эле вахта кыштагы, курулуш жана оңдоочу база, суу чогултуучу курулмалар жана автомайбекет станциялары жайгашат.
- дарыянын агыны боюнча дагы ылдыйраак вахта кыштагынан болжол менен төрт чакырым аралыкта тийиштүү инфратүзүм менен кайра иштетүүчү комплекс жана калдык сактоочу жай жайгашат.

Курулуш үчүн жүктөр, кен жатагын иштетүү үчүн жардыргыч заттар жана реагенттер Казакстан Республикасынын Жамбыл облусунун Тараз шаарында жайгашкан «Жуан төбө» темир жол станциясы аркылуу келип турат. Андан ары өткөрмө пункту аркылуу өтүп, автотранспорт менен эл аралык Талас облусу Тараз-Талас-Суусамар автожолу аркылуу болжол менен 132 чакырым аралыкка жеткирилет.

Кен жатагын ачуу бургулап жардыруу ыкма менен жүргүзүлөт, бош тоо теги тышкы үйүндүлөргө ташылып турат (Батыш, Түштүк-Батыш жана Түндүк). Кыртыш ачуудан чыккан тоо тектеринин бир аз бөлүгү ишкананын курулуш керектөөлөрүнө кетет (калдык сактагычты (туюккап), суу бургуч дамбаларды куруу, автожолдорго жана аянтчаларга төкмөлөр ж.б.). Сульфиддердин курамы бир пайыздан аз, ал эми кычкылдануу өтө эле чектелген.

Алынган кен 3500 метрдик белгиде которуп жүктөгүч кампага чейин жеткирилип, андан кийин фабрикага чейин автосамосвалдар менен жеткирилет. Ташуунун жалпы аралыгы болжол менен 34 чакырымды түзөт, муну менен бирге болжол менен 18 чакырым жалпы колдонуудагы жолго туура келет.

Кен жатагында кенди кайра иштетүү эритүүчү катары натрий цианидин, ал эми сорбент катары кокостук активдештирилген көмүрдү колдонуу менен алтын казып чыгаруучу өнөр жай үчүн стандарттуу схемалар боюнча гидрометаллургиялык ыкмалар менен (CIP) ишке ашырылат. Кайра иштетүүчү комплекстин акыркы өнүмү болуп 85ден 90 пайызга чейин алтын курамы менен Доре эритмеси (куйма) саналат.

2.4 Долбоорду ишке ашырууда негизги таасирлер

Долбоордун терс экологиялык жана социалдык таасирлердин арасынан төмөнкүлөрдү бөлүп алуу керек:

- Жерүй, Чоң-Чычкан, Тушашу дарыяларынын дренаждык жана агынды сууларды коё берүүнүн кесепетинен сууларынын сапатынын бузулушунан улам суу колдонуучуларга таасир;
- Ташуу учурунда агып кетүүлөрдүн, төгүп алуулардын кесепетинен агындын ылдый жагында суу колдонуучуларга таасир эткен суу чөйрөсүнүн өзгөрүүлөрү;
- Түздөн-түз жоготууга кургактыктагы жерлердин бөлүнүшүнө же коргоо алдындагы түрлөрдүн жоголушуна алып келген ишкана объектилерин куруу;
- Калктын санынан жогорулашынан улам локалдык экосистемаларга/экосистемалык кызматтарга (мергенчилик, балык уулоо, жапайы өсүмдүктөрдү чогултуу) антропогендик жүктөмдүн жогорулашы;
- суу флорасынын жана фаунасынын байырлаган жерлерди начарлатууга алып келген жер үстүндөгү суулардын сапатынын өзгөрүшү
- Бекмолдо айыл аймагында жерди колдонуусунун мүнөзүн өзгөртүүгө алып келген жерлерди инфратүзүмдү куруу үчүн алуу;
- Долбоордун инфратүзүмүнүн объектилерин куруунун жана колдонуунун кесепетинен археология эстеликтеринин бузулушу ;
- жергиликтүү экономиканын өзгөрүүлөрүнөн келип чыккан социалдык теңсиздиктин өсүшү;

- жумуш орундарын түзүүнүн жыйынтыгында калктын санынын өсүшү;
- таасири: жергиликтүү элдин жашоо образынын, жумуш орундарынын түзүлүшүнөн улам, өзгөрүлүшү (мал багуудан башка иштерге өтүү)
- жумушчулардын агымынын көбөйүшүнөн жана калктын санынын өсүшүнөн улам социалдык ооруулардын өсүшү ;
- жумушчулардын агымынын көбөйүшүнөн жана калктын санынын өсүшүнөн улам криминогендик жагдайдын начарлашы жана жергиликтүү калк менен чатактар;
- Ишкананын транспорту катышкан жол-транспорт кырсыгынын жыйынтыгында жергиликтүү калкка зыян келтирүү жана малды жоготуу;
- Талас облусунда, Талас районунда жана Бекмолдо айыл аймагында экономикалык түшүүнү алып келген ишкананын жабылышы.

Бул тизме жалгыз гана терс таасирлерди өзүнө камтыйт, анткени так ушулар кызыкдар тараптарды табууда эң көп мааниге ээ (4.1 бөлүгүн карагыла).

Бирок бул Долбоордун социалдык таасири бар экенин четке какпайт. Таасирлерди толугураак сыпатталышы менен “Айлана-чөйрөгө жана социалдык чөйрөгө таасирин эл аралык стандарттар боюнча (NTS) баалоо боюнча отчеттун техникалык эмес таржымалы” аттуу документте таанышса болот.

3 Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүүгө талаптар

3-бөлүмдө Жерүй алтын кенин өздөштүрүү долбоорунун алкагында колдонулчу өз ара аракеттешүүгө жана маалыматты ачууга талаптардын кыскача сүрөттөлүшү камтылган.

3.1 Кыргыз Республикасынын аймагында колдонуудагы талаптар

Бул бөлүм улуттук мыйзамдардын гана эмес, ошондой эле Республиканын аймагында күчүндө болгон эл аралык конвенциялардын дагы талаптарынын кыскача сүрөттөмөсүн сунуштайт.

3.1.1 Улуттук мыйзамдардын талаптары

Улуттук мыйзамдардын талаптары АЧТБ этабында маалыматты ачуу жана кеңештерди өткөрүү жана Мамлекеттик экологиялык экспертизаны өтүү менен чектелет. Коомчулуктун кен жатагын өздөштүрүү долбоорун ишке ашыруу процессине катышуусу төмөнкү документтер менен регламенттелет:

- жобо №60 «Кыргыз Республикасында айлана-чөйрөгө таасирди баалоону (АЧТБ) өткөрүү тартиби жөнүндө» (13-февраль 2015-жылдагы);
- “Экологиялык экспертиза жөнүндө” 16-июнь 1999-жылдагы Кыргыз Республикасынын № 54 мыйзамы менен.

Республикада коомчулук менен кеңешүү² АЧТБны өткөрүү этабында жүргүзүлүш керек, ошондой эле Мамлекеттик экологиялык экспертиза (МЭЭ) менен коомдук экологиялык экспертиза (КЭЭ) форматында бир убакта жүргүзүлүшү мүмкүн. Муну менен бирге КЭЭ МЭЭга кошумча болуп саналат жана сунуштоочу мүнөздү өзүндө ташыйт. АЧТБ алкагында кеңешүүлөрдү өткөрүү жол-жобосу өзүнө төмөнкү этаптарды камтыйт:

- коомдук талкуулар жөнүндө коомчулукка билдирүү;

² АЧТБ алкагында белгиленген ишмердүүлүк жөнүндө коомчулукту маалымдоого багытталган иш-чаралар комплекси, артыкчылыктарды табуу, максималдуу объективдүү маалымат алуу максатында айлана-чөйрөгө бул ишмердүүлүктүн мүмкүн болгон таасиринин бардык аспектилери аныктоо жана таасирди баалоо процессинде коомдук пикирди эсепке алуу.

- АЧТБ боюнча иш кагаздарга коомчулуктун жеткиликтүүлүгү, ошондой эле АЧТБ жөнүндө отчетту ишмердүүлүк демилгечисинин сайтында киргизүү (мындай сайттын болушунда);
- АЧТБ боюнча иш кагаздар менен коомчулукту тааныштыруу;
- Коомчулуктун кызыгуусу учурунда:
 - АЧТБ боюнча иш кагаздарды талкуулоо боюнча чогулушту өткөрүү күнүн жана жери жөнүндө билдирүү;
 - Эскертүүлөрдү жана сунуштарды чогултуу жана талдоо, АЧТБ боюнча иш кагаздардын коомдук талкуулоосу боюнча пикирлердин билдирүүсүн жол-жоболоштуруу.
- Долбоордук тандоодон кийин натыйжалар жөнүндө сурагандар боюнча коомчулук маалымдоо (АЧТБны өткөрүүнүн төртүнчү стадиясы).

Коомдук талкууларды өткөрүү мөөнөтү аларды өткөрүү жөнүндө билдирүүнү жарыялоодон тартып 30дан кем эмес календардык күндү түзөт. Бул убакыт ичинде жергиликтүү мамлекеттик администрациялар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары компания менен биргеликте АЧТБ боюнча иш кагаздарга коомчулуктун жеткиликтүүлүгүн, ошондой эле коомдук талкуулоолордун бүткүл мезгили ичинде суроолорду берүү, тартууланган иш кагаздар боюнча эскертүү пикирлерин жана сунуштарын айтуу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылат. Андан кийин коомдук угуулар түрүндө активдүү талкуулоолор өткөрүлөт, алардын натыйжалары протокол менен жол-жоболоштурат. Айтылган эскертүү пикирлерге жараша долбоордук чечимдер өзгөрүшү мүмкүн.

Андан аркы кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү зарылчылыгы жүргүзүлүп жаткан АЧТБ алкагынан сырткары аныкталган эмес.

АЧТБ боюнча жобого ылайык калк жана коомдук уюмдар кеңешүүлөргө катышып, ишмердүүлүккө жана айлана-чөйрөгө жана калктын саламаттыгына таасирге тиешелүү маалыматтарды алат. Коомчулукту маалымдоо үчүн АЧТБ жана Экологиялык кесепеттер тууралуу билдирүү даярдалат.

3.1.2 Лицензия талаптары

Лицензиялык келишим кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүүгө тиешелүү өзгөчө талаптарды камтыбайт, бирок анда кен жатагын иштетүү долбооруна жер казынасын рационалдуураак, коопсузураак жана майнаптуураак колдонуу үчүн зарыл болгон эл аралык стандарттарга жооп берген аракеттерди кошуунун зарылчылыгы жөнүндө айтылат. Стандарттардын талаптарына ылайык (мындан ары 3.1.3, 3.3 жана 3.4 бөлүмдөрүндө айтылган) мындай аракеттер катары ошондой эле кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү жана ишмердүүлүктүн социалдык лицензиясын алуу боюнча иш чаралар саналат.

Ошондой эле лицензиялык келишим калктын социалдык-экономикалык бакубатына тиешелүү талаптарды камтыйт. Тактап айтканда Талас облусунун социалдык-экономикалык программасын иштеп чыгуу жана аткаруу. Мындай программаны эл аралык стандарттар боюнча аткаруу иш-чаралардын комплексин, ошондой эле коомдоштук менен жана башка кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүүнү болжолдойт.

3.1.3 Эл аралык конвенциялардын талаптары

Кыргыз Республикасы бир катар эл аралык конвенцияларды, алардын ичинен Экологиялык маалыматка жеткиликтүүлүк жана коомчулуктун чечимдерди кабыл алуу процессине катышуу жана айлана-чөйрөнү коргоо чөйрөсүндөгү маселелер боюнча сот адилеттигине жеткиликтүүлүк тууралуу Орхус Конвенциясын ратификациялаган (кошулуу жөнүндө КРнын 12.01.2001 жылдагы №5 мыйзамы). Бул конвенциянын алкагында негизги милдеттенмелер калктын экологиялык маалыматка жеткиликтүүлүгүн, экологиялык мааниге ээ чечимдерди

кабыл алууга коомчулуктун катышуу боюнча ачык жана жеткиликтүү процедураларын, калктын экологиялык укуктарды коргоо үчүн сот адилеттигине жеткиликтүүлүгүн болжолдойт.

Бул Долбоордун алкагында калк экологиялык маанилүү чечимдерде катышуу укугуна ээ болуп, Долбоордун экологиялык тобокелдин азайтууга мүмкүндүк берген иш-чараларга катышышы шарт. Биринчи кезекте бул өз убагындагы калкты Долбоордун учурдагы ишмердүүлүгү тууралуу маалымдоо боюнча иш-чаралар менен камсыз болуш керек, ошондой эле экологиялык коопсуздукка тиешелүү бирдиктүү чечимдери издөө боюнча иш-чараларды уюштуруу зарыл.

Трансчектик контекстте айлана-чөйрөгө таасирди баалоо жөнүндө конвенция Кыргыз Республикасы тарабынан 2001-жылы ратификацияланган (Кошулуу жөнүндө Кыргыз Республикасынын 12.01.2001 жылдагы № 6 мыйзамы), ошондой эле кызыкдар тараптар менен кайсы болбосун тараптардын демилгеси боюнча кеңешүүлөрдү өткөзүүнү болжолдойт. Кеңешүүлөрдүн узактыгы жана өткөрүү жери ошондой эле тараптардын демилгеси боюнча макулдашылат. Пландалган ишмердүүлүк боюнча акыркы чечимде кеңешүүлөрдүн жыйынтыктары эсепке алынышы керек жана эгер кызыкдар тараптардын бири бул жөнүндө суранса, анда бул чечимди кайра караштыруу зарылчылыгы жөнүндө маселелер боюнча кеңешүүлөр өткөзүлөт.

Адамдын укуктарын коргоо аркылуу гендердик теңдикти илгерилөө жана Аялдарга карата бардык кемсинтүү түрлөрүн жоюу жөнүндө конвенциянын (CEDAW), ошондой эле Конвенцияга карата факультативдик протоколдун (ФП) (КРнын кошулуу жөнүндө 23.04.2002 жылдагы № 72 мыйзамы) негизинде өзүнүн ишмердүүлүгүн жүргүзгөн Аялдарга жардам берүү борборунун базасында демократиялык реформаларга жигердүү катышуу (ЖКнын отурумунун 25.01.1995 жылындагы № 320-1 токтому жана ЖК элдик өкүлдөр чогулушунун 06.03.1996 жылдагы кошулуу жөнүндө).

Бул конвенция аялдарга окуу программаларына эркектер менен тең жеткиликтүүлүктү, эркин кесип тандоо укугун жана ишке кабыл алууда тең мүмкүнчүлүктөрдү, ошондой эле өлкөнүн саясий жана коомдук жашоосуна катышууну болжолдойт. Бул долбоорго колдонулушу долбоорду ишке ашыруунун жүрүшү тууралуу аялдарды өз убагында маалымдоо, социалдык долбоорлор алкагында кызматташуу, ошондой эле максималдуу мүмкүн болгон ишке кабыл алуу (зарыл болгон адистиктерди эске алуу менен) дегенди билдирет.

3.2 Евразиялык өнүктүрүү банкынын талаптары

“Альянс Алтын” ЖЧКсы менен Евразиялык өнүктүрүү банкы арасында кызматташтык жөнүндө келишим түзүлгөн. Бул жалгыз гана мындан ары долбоорду өнүктүрүү үчүн насыя алууну гана эмес, ошондой эле банктын саясаттарын аткаруунун билдирет. Экологиялык жана социалдык жоопкерчилик саясатында коомчулуктун пикирлерин эске алуу зарылчылыгы тууралуу айтылат. Жерүй долбооруна карата бул талаптарды аткаруу улуттук мыйзамдарга ылайык АЧТБ процедурасын аткаруунун билдирет, бул жогорураак кыскача баяндалган. (3.1.1 бөлүмүн карагыла).

3.3 Эл аралык каржы институттарынын талаптары

Улуттук талаптар боюнча АЧТБны өткөрүүдөн башка “Альянс Алтын” ЖЧКсы “Эсаркей” (SRK) эл аралык консалтинг компаниясы менен эл аралык форматта экологиялык жана социалдык таасирди баалоону жүргүзүү үчүн келишим түздү. Баалоо эл аралык каржы институттарынын талаптарына ылайык ушул документте сүрөттөлгөн иш-чаралардын комплексин аткаруунун билдирет. Өзгөчө Эл аралык каржы корпорациясынын (ЭКК) Ишмердүүлүк стандарттарында (ИС) (3.3.1 бөлүмүн карагыла) жана Экватор принциптеринде (3.3.2 бөлүмүн карагыла).

3.3.1 Эл аралык каржы корпорациясынын ишмердүүлүк стандарттары

Эл аралык каржы корпорациясы (ЭКК) жеке тармакта инвестицияларды ишке ашырган Бүткүл дүйнөлүк банк топторунун уюмдарынын бири болуп саналат. Азыркы учурда ЭКК Корпорациясынын саясатын коллегиялдык түрдө аныктаган жана инвестициялар жөнүндө чечимдерди макул тапкан 182 мүчө мамлекет кирет

Кыргыз Республикасы ЭККнын 1993-жылдан бери мүчөсү жана кызматташтыктын башталышынан бери ЭКК Республикада 39дан ашык долбоорду каржылаган. 2015-жылдын июнь айына карата инвестициялар 37 миллион АКШ долларын түзгөн. Каржылоонун приоритеттүү чөйрөсү болуп өлкөнүн атаандаштыкка жарамдуулугун жакшыртуу жана жумушка орноштуруу мүмкүнчүлүгүн жогорулатуу максатында жеке бизнести өнүктүрүүнү колдоо болуп саналат.

2006-жылы ЭКК Кеңеши социалдык жана экологиялык туруктуулукту камсыздоо боюнча ишмердүүлүк стандарттарын (ИС), ошондой эле маалыматты ачууга карата саясатты³ бекиткен; акыркы версиясы 2012-жылы чыккан. Бардык колдонмолордо ар бир стандартка кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү боюнча атайын талаптар түзүлүп, өз ара аракеттешүү (ушул документтин) планын түзүү жана киргизүүнүн зарылчылыгы жөнүндө айтылат:

- «Кардар долбоордун тобокелдери жана таасирлери жана аны иштеп чыгуу стадиясы менен салыштыраарлык, ошондой эле Тиешелүү коомдоштуктардын мүнөздөрүнө жана кызыкчылыктарына ыңгайлаштырылган Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү планын иштеп чыгып, киргизиш керек. Зарыл болсо, Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү планы жагымсыз же алсыз абалда болгон аныкталган тараптардын натыйжалуу катышуусунун камсыз кылган өзгөчө чараларды камтыш керек». (Ишмердүүлүк стандарты 1. 2012)

Стандарт 3тон башкасынан бардык стандарттар өз ара аракеттешүү боюнча атайын талаптарды камтыйт. ЭКК долбоорлордун өнүгүшүнүн баштапкы этаптарында эле кызыкдар тараптардын долбоорлорду иштетип чыгышында катышуусу, ошондой эле долбоорду ишке ашыруунун бардык мөөнөтү ичинде үзгүлтүксүз катышуусу үчүн кызыкдар тараптарды маалымдап, тартууну талап кылат. Стандарттар кызыкдар тараптардын кенен колдоосун өбөлгөлөйт. Колдонмолор негизги принциптерди чечмелеп, аларды толугураак маалымат менен толуктайт:

- «Кеңештер кардар жана тиешелүү коомдоштуктар арасында эки тараптуу процессти болжолдойт». (P103)
- «Кеңештер тиешелүү коомдоштуктардын ар кандай сегменттерин, ошондой эле аялдарды да, эркектерди да камтыш керек». (P103)
- «Бардык көз караштардын катышуусу менен ар тараптуу талкуулоону өткөрүүгө көмөктөшүү максатында кардар сынчыларга өзүнүн пикирлерин айтууга, ал эми ар кандай топторго эркин сүйлөөгө тең мүмкүнчүлүккө ээ болууга мүмкүндүк бериш керек ». (P105)
- «Долбоор жөнүндө маалымат тиешелүү тилде сунушталып (бул учурда – кыргыз тилинде), ошондой эле ар кандай коомдоштуктарга жеткиликтүү жана түшүнүктүү болушу шарт». (P99) Өз ара аракеттешүү процесси “тиешелүү ачык, объективдүү, маанилүү жана жеңил жеткиликтүү маалыматты алдын ала ачуу жана жайылтууга” негизделиш керек» (ИС 1. Пункт 30)

Ошондой эле ишмердүүлүк стандарттар алкагында даттануу жана кайрылуулар механизмин түзү зарылчылыгы жөнүндө айтылат..

³ ЭКК ИСнын толук текстим менен төмөнкү шилтеме боюнча таанышса болот:
http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/cd44c6004b8bbc068dbccfbdd578891b/PS_Russian_2012_Full-Documents.pdf?MOD=AJPERES

Биринчи кезекте так ушул Эл аралык каржы корпорациясынын Ишмердүүлүк стандарттары бул планды түзүү үчүн негиз катары чыкты.

3.3.2 Экватор принциби

Экватор принциптери⁴ 2003-жылы алдыңкы банктар тобу тарабынан иштелип чыккан (2006 жана 2013-жылдарда жаңыртылган). Алар социалдык жана экологиялык туруктуулукту колдоо боюнча ЭККнын Ишмердүүлүк стандарттарына, ошондой эле Бүткүл дүйнөлүк банк топторунун Экология, саламаттык сактоо жана коопсуздук боюнча колдонмолоруна негизделген. Принциптер 10 миллион АКШ долларынан башталган наркы менен долбоорлорду каржылоодо социалдык жана экологиялык тобокелдерди аныктоо, баалоо жана башкаруу үчүн каржы институттары тарабынан колдонулган чен белгилерди билдирет. Азыркы учурда 35 өлкөдө 85 каржы мекемелери Экватор принцибин кабыл алган. Аларды ичинен – Кытайлык индустриалдык банк Industrial Bank Co., Ltd (CIB).

Аткаруу боюнча колдонмо 2015-жылы чыгарылган эскертүүлөрдө жана ЭКК Ишмердүүлүк стандарттарына Аткарылуучу колдонмолорунда камтылган. Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү бөлүгүндө биринчи кезекте 5-6 жана 10 принциптери колдонулат, бирок өз ара аракеттешүүгө тиешелүү талаптар башка принциптерде жана формулировкаларда да бар. 2013-жылдагы редакцияда Принцип 5те үзгүлтүксүз өз ара аракеттешүү процессин уюштуруунун, бул процессти документтештирүүнүн жана жергиликтүү калкты катышууга тартуунун зарылчылыгы тууралуу айтылат. Принцип 6 даттанууларды жана кайрылууларды түзүү зарылчылыгы тууралуу айтылат. Принцип 10до туруктуу жалпыга отчеттуулуктун жана ESIA жыйынтыктарын интернет тармагында жарыялоо зарылчылыгы тууралуу эскерилет (эң аз дегенде ESIA жыйынтыктары боюнча Техникалык эмес таржымал (NTS) түрүндө).

- «А категориясынын жана В категориясынын бардык долбооруна карата EPFI уюму кардардан долбоор тарабынан тийилген калк тобу жана зарыл болсо, башка кызыкдар тараптар менен жергиликтүү маданий салттарга ылайык келген тартипке салынган үзгүлтүксүз процесс түрүндө майнаптуу тышкы өз аракеттешүүнү көрсөтүүнү талап кылат. Бул процесс тышкы манипуляциялардан, кийлигишүүлөрдөн, мажбурлоодон жана коркутуудан эркин болуш керек». (Принцип 5. Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү процесси, 2013)
- «А категориясына тиешелүү бардык долбоорго жана ылайыктуу учурларда В категориясындагы долбоорлорго карата EPFI уюму долбоордун экологиялык жана социалдык аспектеринин маселелери боюнча сурамдарды жана даттанууларды кабыл алууга багытталган даттанууларды кароо механизмин түзүүнү талап кылат». (Принцип 6. Даттанууларды кароо, 2013)

3.4 JORC Австралазиялык кодексинин талаптары

JORC Австралазиялык кодексинин жоболоруна ылайык компания кенди иштетүүгө жолтоо болушу мүмкүн экологиялык жана социалдык мүнөздөгү (өзгөрүлгөн факторлор) чектөөлөрдүн деталдуу талдоосун жүргүзүп, ошондой эле чен белгилерин текшерүү тизмесинен бир катар талаптарды аткарышы шарт экени болжолдонгон. Экологиялык жана социалдык чен белгилер долбоордун өнүгүшүнө жараша күчөйт.

Эл аралык техникалык экономикалык негиздемени даярдоо этабында компанияда зарыл болгон экологиялык уруксаттар (Кыргыз Республикасынын мыйзамы менен талап кылынган) болуш керек, ошондой эле “ишмердүүлүктүн социалдык лицензиясын” алууга мүмкүнчүлүк түзгөн атайын жумуштар аткарылышы шарт. Социалдык лицензия алдында өз ара

⁴ Экватор принциптери менен төмөнкү шилтеме аркылуу таанышса болот: http://www.equator-principles.com/resources/equator_principles_russian_2013.pdf

аракеттешүүнү өткөрүү жана бийликтин мамлекеттик органдары жана жергиликтүү калк менен өнөктөштү мамилелерди түзүү тушундурүлөт. Компания туруктуу түрдө техникалык да, жалпыга жеткиликтүү (жеңилдетилген) маалыматты, ошондой эле долбоордун экологиялык жана социалдык аспектилерин камтыган ачык отчеттуулукту алып барыш керек.

4 Кызыкдар тараптарды идентификациялоо

Мурунку 3 – бөлүмдө баяндалгандай эле План тийиштүү коомдоштуктардын мүнөздөрү жана кызыкчылыктары менен салыштыраарлык болуп, коомдун ар кандай сегменттерине тиешелүү болушу шарт. Бул шарттар биринчи кезекте кызыкдар тараптарды аныктоодо туура жолду тандоодо аткарылаарлык. Бул бөлүмдө эл аралык стандарттарды негизделген, ушул этапта колдонулчу (эл аралык ТЭНни даярдоо) кызыкдар тараптарды идентификациялоо чен белгилери келтирилген.

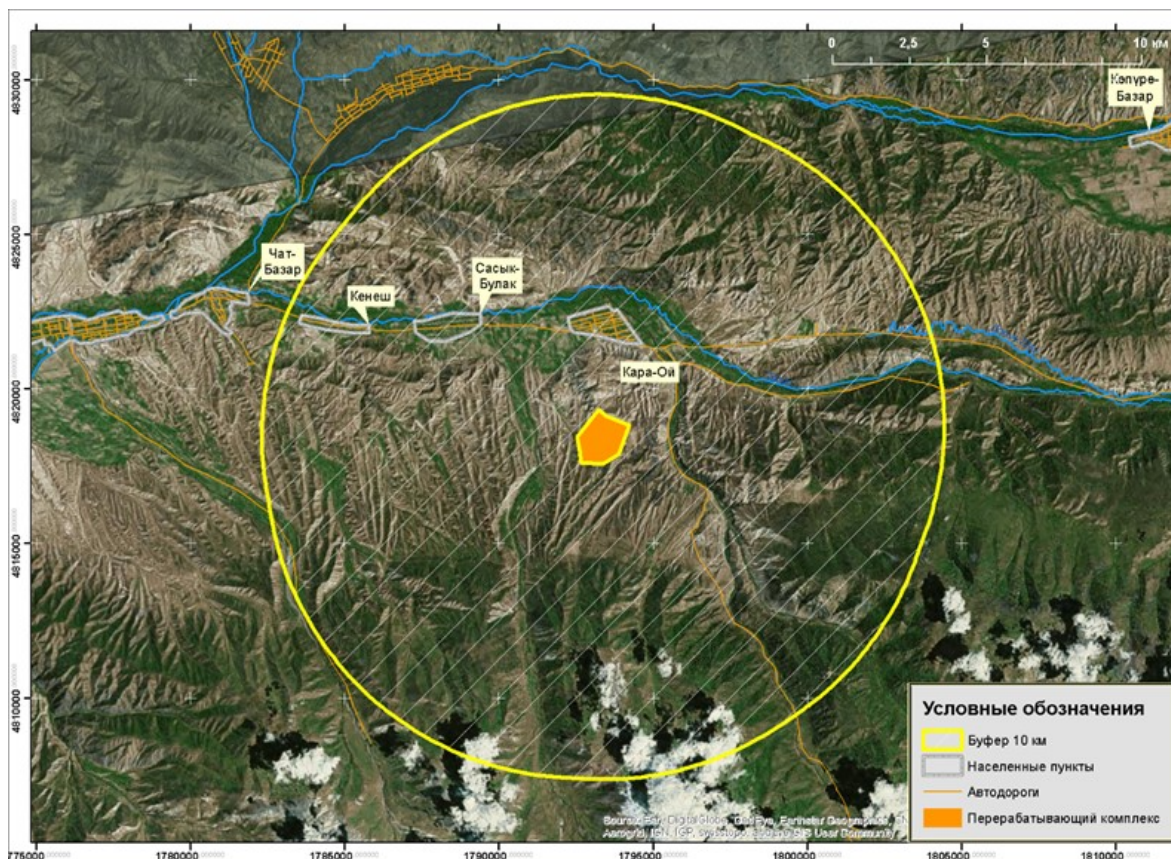
4.1 Кызыкдар тараптарды идентификациялоо чен белгилери

ЭЭК Ишмердүүлүк стандарттарына ылайык бардык кызыкдар тараптар эки негизги топко бөлүнүшү мүмкүн. таасирлерге тартылган кызыкдар тараптар жана башка кызыкдар тараптар. Кээ бир учурларда кызыкдар тараптар эки топко тең кириши мүмкүн.

Таасирлер алдындагы кызыкдар тараптар – бул төмөнкүлөр менен байланыштуу адамдар, топтор же коомдоштуктар:

- Долбоордун терс таасирлерине түздөн-түз дуушар болгондор (Долбоордун негизги таасирлери 2.4 бөлүмдө саналган) же Долбоордун иш жүзүндөгү же мүмкүн болгон тобокелдерине байланыштуу өзү байырлаган чөйрөгө, саламаттыкка же бакубат жашоого таасирди сезгендер;
- Долбоорду ишке ашыруу тилкесине түздөн-туз жакын жайгашкандар⁵, тактап айтканда Кара-Ой, Сасык-Булак жана Кенеш айылдарында (4-1 сүрөтүн карагыла).

⁵ ЭЭК колдонмолорунда «түздөн-түз жакындык түшүнүгү такталбагандыктан, негиз катары эң күчтүү таасир Одөн 5 чакырымга чейин радиуста, орточо таасир – 10 чакырым радиусунда болот деген божомол алынды

Сүрөт 4-1: түздөн-түз АБФке жакын жайгашкан калктуу конуштар

Башка кызыкдар тараптар Долбоордун таасири астында эмес, бирок төмөндө келтирилген бир же бир нече чен белгилерге ылайык келет:

- (i) **Байланыштардын катышуусу же жыштыгы**– долбоордо катышкан топтор же тараптар: ишчилер, подрядчылар, субподрядчылар, жеткирип берүүчүлөр, тапшырык берүүчүлөр жана өндүрүш жана акыркы өнүмдү сатып өткөзүү чынжырына катышкан башка агенттер. Ошондой эле “Альянс Алтын” ЖЧКсынын өкүлдөрү Долбоорду ишке ашыруунун жүрүшүндө тез-тез өз ара аракеттешип келген топтору же тараптар. Долбоор баштапкы стадияда болгондуктан, бул кызыкдар тараптар азырынча талдана элек.
- (ii) **Жоопкерчилик жана таасир** – алдында “Альянс Алтын” ЖЧКсы юридикалык, коммерциялык, өндүрүштүк же этикалык/ моралдык милдеттенмелерге ээ же келечекте ээ боло турган топтор же тараптар. Ошондой эле “Альянс Алтын” ЖЧКсынын же кызыкдар тараптардын стратегиясына жана өндүрүш чечимдерин кабыл алышына таасир эткен топтор же тараптар.
- (iii) **Кызыгуу** – “Альянс Алтын” ЖЧКсынын, “Русская Платина” компаниялар тобунун ишмердүүлүгүнө, түздөн-түз Жерүй долбооруна жана АЧТБ процесстерине жана таасирдин эл аралык экологиялык жана социалдык баалоосуна ачык кызыгууну көрсөткөн топ же тараптар. Бул жерге ошондой эле ченемдик жоболордон, түзүлгөн салттардан же маданияттан улам коомчулуктун өкүлүнүн ролуна мыйзамдуу талаптанган тараптар да киргизилген.

Чен белгилер Долбоордун кийинки этаптарында өзгөрүлүп жана/же кошумчаланышы мүмкүн.

Жогоруда көрсөтүлгөн чен белгилер Долбоорду ишке ашыруунун жүрүшү тууралуу маалымдалышы жана башка түрлөрдө өз ара аракеттешүүнүн ишке ашырылыш зарыл болгон калктын же уюмдардын белгилүү тобун табууга мүмкүнчүлүк түзөт.

4.2 Кызыкдар тараптарды идентификациялоо

Төмөндө Долбоор үчүн жогоруда келтирилген чен белгилердин негизинде табылган кызыкдар тараптардын тизмеси келтирилген (4.1-бөлүмүн карагыла).

- Долбоорду ишке ашыруунун аймагына жакын жерде ишмердүүлүк жүргүзгөн **дыйкандар**. Бир убакта эле бир нече топчого кириши мүмкүн:
 - жер үлүштөрүнө жана/же сарайларга ээ жер пайдалануучулар;
 - Долбоорду ишке ашыруу аймагына жакын жайыттарда малды жайган малчылар;
 - Долбоордун транспорту жүргөн (тоо иштери тилкесинен фабрикага) Чоң-Чычкан дарыясы бойлой жол менен малды айдаган малчылар.
- Долбоорду ишке ашыруу районунда айыл-чарба менен алектенбеген Бекмолдо айыл аймагынын **башка жашоочулары** (Кара-Ой айылы, Сасык-Булак айылы, Кеңеш айылы, Хан-Бүргө айылы).
- **Талас районунун жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары:**
 - айыл аймагынын башчысынын милдетин аткаруучу (шайлоодон кийин – жаңы башчы);
 - Бекмолдо айыл айманын депутаттар кеңеши.
- Бекмолдо айыл аймагынын, Талас районунун жана Талас облусунун **начар корголгон топтору:**
 - наристелер жана балдар (кошкондо 14 жашка чейинки курактагылар);
 - жаштар (14 жаштан 30 жашка чейинки курактагылар);
 - аялдар;
 - жакырлар жана өтө жакырлар (тиричилик минимумунан төмөн кирешеге ээ болгондор) жана майыптар.
- **Массалык маалымат каражаттары** (гезиттер, телеберүү, радио):
 - жергиликтүү массалык маалымат каражаттары:
 - «Талас-Турмушу» облустук гезити, «Манас-Ордо» райондук гезити;
 - Облустук мамлекеттик «Талас-ТВ», Талас шаарынын телеберүүсү– «Next TV» (*Бекмолдого чейин жетпейт*);
 - республикалык массалык маалымат каражаттары:
 - газеттер «Супер Инфо», «Слово Кыргызстана», «Вечерний Бишкек», мамлекеттик басылмадар «Кыргыз Туусу» жана «Эркин-Тоо»;
 - интернет-басылма «АКИpress»;
 - телеберүү каналдары «КТРК» (*райондук өкүлдөрү бар*), «НТС», Россиялык каналдар;
 - радио «Next FM», «Белес», «Азаттык», «Кыргыз радиосу».
- **Медициналык мекемелер** жана үй-бүлөлүк медицина борборлору:
 - Кара-Ой айылында ФАП (*кен жатагына эң жакын*);
 - Бекмолдо айыл аймагынын үй-бүлөлүк дарыгерлер тобу;
 - Кеңеш жана Хан-Бүргө айылдарында ФАПтар, Көк-Ой айылында үй-бүлөлүк медицина борбору;
 - Чатбазар айылында айылдык дарыгерлик амбулатория (райондук оорукана);
 - облустук биргелештирилген оорукана.
- **Коммерциялык эмес уюмдар:**
 - «Экологиялык кыймыл «БИОМ» мыйзам» коомдук коммерциялык эмес уюму.
- Талас облусунун жана Талас шаарынын **башка жашоочулары**.
- Талас районунун жана облустун **туракжай-коммуналдык чарба кызматтары:**
 - “Кыргызстандын улуттук электр тармагы” ААК;
 - Талас райондук электротармактар ишканасы.
- **Билим берүү мекемелери:** институттар, колледждер, мектептер:

- Академик У.Асаналиев атындагы тоо иши жана тоо технологиялары институту;
- Талас мамлекеттик университет (ТалМУ);
- Кесиптик лицей №6, Көк-ой айылы;
- Кесиптик лицей №90, Талас шаары;
- Кесиптик лицей №110, Манас айылы;
- Бекмолдо айыл аймагынын орто мектептери жана бала бакчалары.
- Жолдорду куруу жана абалы үчүн жооп берген **жол кызматтары**.
- **Табигый парктар**, коруктар, корукчалар:
 - Мамлекеттик улуттук табигый парк «Беш-Таш»;
 - Токтогул токой чарбасынын «Чычкан» коругу.
- Талас облусунун, районунун жана Бекмолдо айыл аймагынын **чакан бизнеси**.
- **Мергенчилик бирими жана мергенчилик чарбасы**:
 - Талас облустук мергенчилер жана балыкчылар бирикмеси.
- **Маданият**, бош убакытты өткөрчү жана спорт мекемелери.
- **Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин органдары**:
 - Өкмөттүн Талас облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлү;
 - Кыргыз Республикасынын министрликтери:
 - Саламаттык сактоо министрлиги:
 - **Ооруларды алдын алуу** жана мамлекеттик санитардык-эпидемиологиялык көзөмөл **департаменти**;
 - Талас районунун **Ооруларды алдын алуу** жана мамлекеттик санитардык-эпидемиологиялык көзөмөл **борбору**;
 - Экономика министрлиги;
 - **Айыл чарба, тамак-аш өнөр жайы жана** мелиорация министрлиги;
 - Талас районунун жана Бекмолдо айыл аймагынын жайыт комитети;
 - Транспорт жана жолдор министрлиги;
 - Эмгек жана социалдык өнүгүү министрлиги;
 - Өзгөчө кырдаалдар министрлиги:
 - Талас облусу боюнча ӨКМ башкармалыгы;
 - Ички иштер министрлиги:
 - Кайгуул милициясынын башкы башкармалыгы;
 - Маданият, маалымат жана туризм министрлиги;
 - Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн алдындагы мамлекеттик агенттиктер:
 - Архитектура, курулуш жана туракжай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттиги;
 - Геология жана минералдык ресурстар мамлекеттик агенттиги;
 - Айлана-чөйрөнү коргоо жана токой чарбасы мамлекеттик агенттик:
 - Жаратылыш ресурстарын сарамжалдуу пайдалануу департаменти;
 - Жаратылыш ресурстары департаментинин Талас облустук өкүлчүлүгү;
 - Талас районунун администрациясы:
 - Талас районунун аким;
 - Акимиаттын ар кандай бөлүмдөрү;
- Казакстан Республикасынын бийлик жана жашоочуларынын өкүлдөрү (Тараз шаары).

Ушул кызыкдар тараптардын тизмеси Долбоордун өнүгүшүнө жана идентификациялоо чен белгилерин тактоого жараша өзгөрүлүп, толукталып турат (4.1 бөлүмүн карагыла)

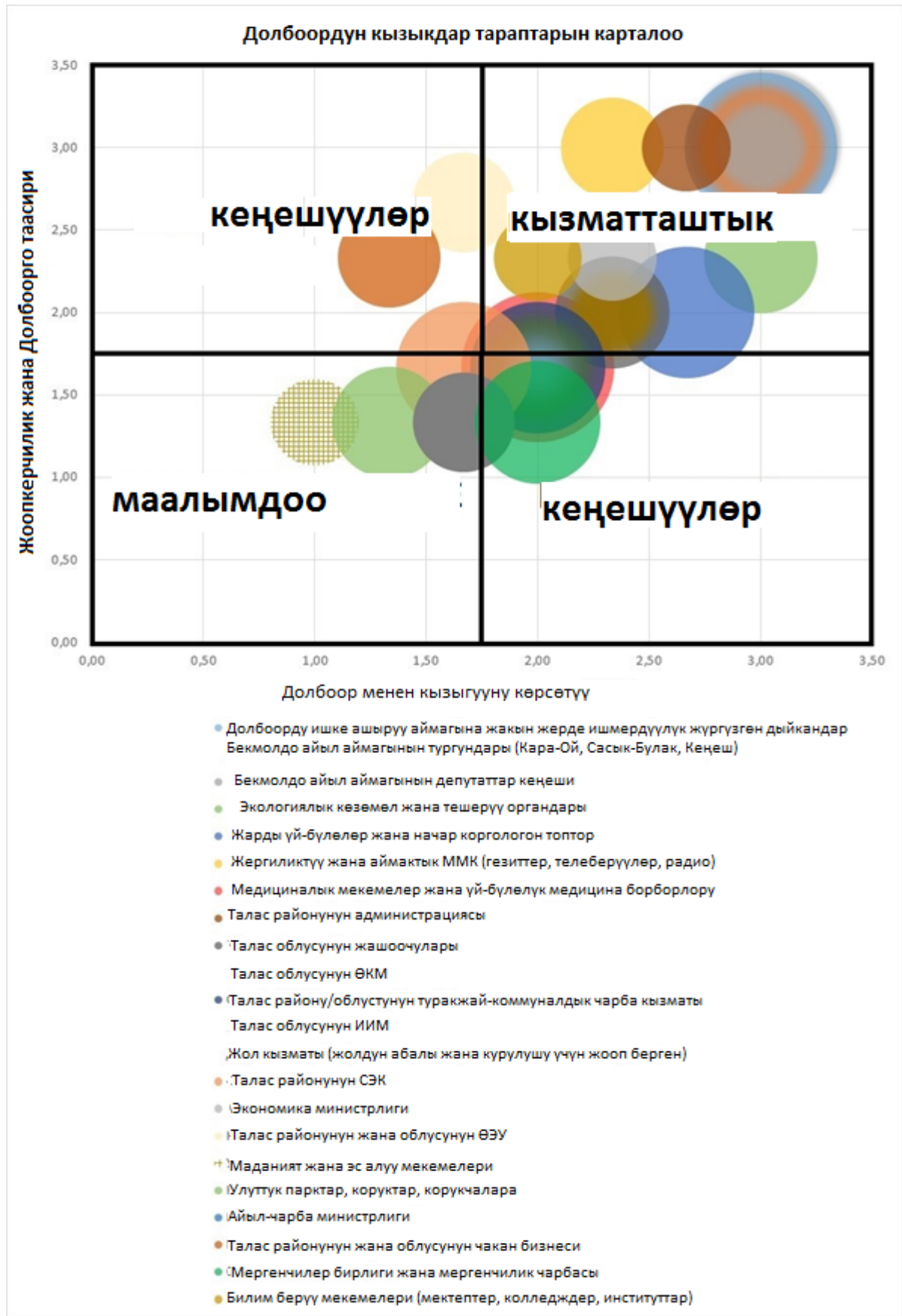
4.3 Кызықдар тараптарды карталоо

Өз ара аракеттешүү процессин натыйжалуу уюштуруп, жогорудагы тизмеден эң эле маанилүү кызықдар тараптарды табуу үчүн (4.2 бөлүмү) карталоо ыкмасы колдонулган. Кызықдар тараптарды табуу чен белгилерине (4.1 бөлүмүн карагыла) сандык/баллдык баалар берилген. Эксперттер 1ден 3кө чейин бааларды кызықдар тараптарды идентификациялоонун ар бир чен белгисине коюп чыккан⁶. Андан ары бардык эксперттердин пикирлери орточо кылынып, ошентип ар бир кызықдар тараптар үчүн жыйынтык рангдары алынган. Кызықдар тараптарды карталоо үчүн таблица жана эксперттердин орточолонгон баалары тиркемеде келтирилген (1-тиркемени карагыла).

Карталоо натыйжалары кызықдар тараптарды идентификациялоо чен белгисин (4.1 бөлүмдү карагыла), чен белгилердин негизинде алынган кызықдар тараптардын тизмесин (4.2 бөлүмүн карагыла) тактоого, ошондой эле “Альянс Алтын” ЖЧКсынын штатынын көбөйүшү менен баалоодо катышкан эксперттердин курамынын кеңейишине жараша өзгөрүшү мүмкүн.

Карталоо натыйжалары төмөнкү графикте көрсөтүлгөн (4-2 сүрөтүн карагыла). “Жоопкерчилик жана таасир” чен белгисинин көрүнүшү Y огуна координатада, “кызыгуу” чен белгиси – X огу боюнча координатада жатат, ал эми айлананын өлчөмү “таасир астында болгондор” чен белгисинин ачык көрүнүшүн көрсөтөт. Кызықдар тараптардын көп болушунан улам колдонуунун ыңгайлыгы үчүн маалымат ошондой эле таблица форматында көрсөтүлүп, мындан аркы текст боюнча баяндалат (Таблица 4-1).

⁶ Кызықдар тараптарды ажырымдоо үчүн үч баллдык шкала колдонулган. Балл 1 бул чен белги (жоопкерчилик жана таасир, кызыгуу, Долбоор таасиринин астында болуу) анча деле байкалбайт дегенди билдирсе, балл 3 – чен белги 100%га кызықдар тарапка ылайык келгенин түшүндүрөт.

Сүрөт 4-2: Кызыкдар тараптарды карталоонун жыйынтыктары – график

Балл бааларынын негизинде (ранга жараша) кызыкдар тараптар ар кандай ургаалдуулуктагы өз ара аракеттешүүнүн талап кылган үч топко бөлүнүшкөн: эң ургаалдуусу – кызматташтык, кеңешүүлөр – орточо ургаалдуулуктагы өз ара аракеттешүү жана эң аз ургаалдуусу бир тараптуусу кызыкдар тараптарды маалымдоо. Топтор боюнча кызыкдар тараптардын тизмеси төмөнкү таблицанда келтирилген (Таблица 4-1).

Таблица 4-1: Кызыкдар тараптарды карталоонун натыйжалары – таблица

<p style="text-align: center;">Кеңешүүлөр</p> <ul style="list-style-type: none"> • Талас районунун коммерциялык эмес уюмдары • Талас районунун жана облусунун чакан бизнеси • Талас райондук ооруларды алдын алуу жана санитардык-эпидемиологиялык көзөмөл борбору 	<p style="text-align: center;">Кызматташтык</p> <ul style="list-style-type: none"> • Долбоорду ишке ашыруунун аймагына жакын жерде ишмердүүлүк жүргүзгөн дыйкандар. • Бекмолдо айыл аймагынын башка жашоочулары • Бекмолдо айыл аймагынын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары • Айлана-чөйрөнү коргоо жана токой чарбасы мамлекеттик агенттик • начар корголгон жашоочулар тобу • массалык маалымат каражаттары (жергиликтүү жана аймактык гезиттер, телеберүү, радио) • Талас районунун администрациясы • Талас облусунун башка тургундары • Талас облусу боюнча ӨКМ башкармалыгы • Экономика министрлиги • Талас районунун жана облусунун билим берүү мекемелери
<p style="text-align: center;">Маалымдоо</p> <ul style="list-style-type: none"> • улуттук парктар, коруктар, корукчалар • <i>Айыл чарба, тамак-аш өнөр жайы жана мелиорация министрлиги</i> • Маданият, бош убакытты өткөрчү жана спорт мекемелери 	<p style="text-align: center;">Кеңешүүлөр</p> <ul style="list-style-type: none"> • Медициналык мекемелер жана үй-бүлөлүк медицина борборлору • Жол кызматтары (жолдорду куруу жана абалы үчүн жооп берген) • Талас облусу боюнча кайгуул милициясынын башкы башкармалыгы • Талас районунун туракжай-коммуналдык чарба кызматтары • Мергенчилер бирлиги жана мергенчилик чарбасы

Эскертүү: таблицанда көрсөтүлбөгөн көбүнчө кызыкдар тараптар Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлик органдарына тиешелүү, алар үчүн маалымдоо расмий кат/сурамдар аркылуу жүргүзүлөт (5-1 таблицасын карагыла).

Кызыкдар тараптардын ар бир тобу үчүн колдонулган өз ара аракеттешүү кымалары кийинки бөлүмдө сүрөттөлгөн.

5 Өз ара аракеттешүүнүн негизги ыкмалары

Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү процесси кызыкдар тараптардын милдеттерине жана түрлөрүнө жараша ар кандай ургаалдуулукта болушу мүмкүн. Ар кандай ургаалдуулуктагы өз ара аракеттешүүнү көптөгөн ыкмалары бар, бир тараптуу чектелүүдөн баштап (маалыматты ачуу) кызматташтыкка чейин. Ар бир кызыкдар тарап үчүн мурдагы бөлүмдө сүрөттөлгөн карталоонун жыйынтыктары боюнча өз ара аракеттешүүнүн өзүнүн ыкмасы тандалып алынат.

Төмөндө ар кандай ургаалдуулуктагы негизги ыкмалар сүрөттөлгөн (Таблица 5-1), жана алар бул долбоорго кандай колдонулаары тууралуу түшүндүрмө берилген. Бул ыкмалар геологиялык чалгындоо иштери стадиясынан баштап ишканаланы жабууга чейин жана андан кийин да колдонулушу мүмкүн.

Таблица 5-1: Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү ыкмалары

Ыкма	Сыпатталышы /аныктамасы	Милдет
Кызыкдар тараптарды маалымдоо		
<i>Маалыматты ачуу кызыкдар тараптар менен эң аз ургаалдуулуктагы өз ара аракеттешүүнү болжолдойт. Ал бир тараптуу болуп саналат: маалымат “Альянс Алтын” ЖЧКсы тарабынан кызыкдар тараптарга түздөн-түз же дароо кайра байланыш мүмкүнчүлүгүсүз келет. Бул деңгээлде төмөнкү ыкмалар колдонулат:</i>		
ММКда жарыялоолор жана билдирүүлөр	Гезиттерде кулактандыруулар, радио жана теле берүү боюнча билдирүүлөр /передачалар/ репортаждар	Бул ыкма негизинен “Альянс Алтын” ЖЧКсынын ишмердүүлүгү жана коомдук окуялар (кеңешүүлөр, угуулар ж.б.у.с.) жөнүндө кенен коомчулукту маалымдоо үчүн колдонулат. Маалымат Компаниянын расмий веб-сайтында, райондук жана республикалык массалык маалымат каражаттарында жарыяланышы ыктымал.
АЧТТБны жана маалыматчыл документти (МД) жайылтуу	Долбоор, анын жайгашкан жери, таржымалы жана долбоордун алкагында негизги иш-чаралар жөнүндө кыскача маалымат менен китепче	Долбоорду ишке ашыруунун жүрүшү тууралуу маалыматты кызыкдар тараптарга берүү. МДны тез-тез Долбоордо олуттуу өзгөрүлөрдүн пайда болушу менен жаңыртуу
Көрсөтмө материалдар	Баракчалар /карталар/ чиймелер	Бул материалдарды жолугушууларда сунушталган маалыматты көрсөтүү үчүн колдонсо болот
Отчёттор	Бул жерге социалдык-экологиялык таасирди баалоо тууралуу отчёт, Аракет пландары, жылдык отчёттор ж.б. кирет	Алар өткөрүлгөн иш-чаралар тууралуу кызыкдар тараптарды маалымдоо үчүн колдонулат
Плакаттар/ көрсөтмө коюлуучу такталар	Көрсөтмө материалдар Жылдырма да (кеңешүүлөр үчүн), бекитилген да болушу мүмкүн	Материалдар ишканаланын ишмердүүлүк жана жетишкендиктерди тууралуу билдирүү үчүн колдонулат, такталар жалпыга жеткиликтүү стратегиялык орундарда орнотулат.
Маалыматтык борбор	Долбоор жөнүндө маалымат көрсөтүлгөн имарат бөлмө (орун): (көрсөтмө материалдар, отчёттор, плакаттар/такталар). Мындай түйүндөр катары көбүнесе акимиаттардын жана катышуучулары болгон маданият мекемелеринин (клубдар, китепканалар) имарат бөлмөлөрү колдонулат	Бир мейкиндикте өз ара аракеттешүүнүн бир нече ыкмаларын айкалыштыруу үчүн колдонулат
Расмий каттар /сурамдар	Уюмдар жана расмий органдар менен байланышуунун эң маанилүү каналдарынын бири.	КМШ өлкөлөрүндө расмий каттарды колдонуу менен өз ара аракеттешүү жайылган Кээ бир учурларда каттар юридикалык күчкө ээ болуп, уюмдардын архивдеринде өз ара жазышуу фактысын тастыктоо үчүн сакталышы мүмкүн.
Электрондук каттар (e-mails)	Туруктуу же мезгил-мезгил менен долбоор боюнча ишмердүүлүк тууралуу маалымат берилген билдирүүлөр.	Аралыкта жайгашкан кызыкдар тараптарды кошкондо кызыкдар тараптар арасында маалыматты жайылтуу үчүн колдонулушу мүмкүн.

Ыкма	Сыпатталышы /аныктамасы	Милдет
	Расмий каттар ыкмасы менен бириктирилиши мүмкүн..	
Кызыкдар тараптар менен кеңешүүлөр <i>“Альянс Алтын” ЖЧКсы менен кызыкдар тараптар арасында эки тараптуу баарлашуу процесси</i>		
Жеке интервью	Интервью гайдын колдонуу менен так бир суроо боюнча өзүнчө бир тарап менен өз ара аракеттешүү	Интервью төмөнкүлөр үчүн колдонулат: <ul style="list-style-type: none"> • Приоритеттүү суроолор боюнча толук түшүнүүнү иштеп чыгуу; • Негизги кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүүнү түзүү.
Фокус-топтор	Конкреттүү маселелерди талкуулоо үчүн интервью гайдын (атайын түзүлүштүү планды) колдонуу менен топтук пикирди билүү максатында топтук интервьюлар	Фокус топтор өзүнчө бир кызыкдар тараптардын көз карашын билүүгө жардам берет, өзгөчө начар корголгон топтор менен өз ара аракеттешүүдө натыйжалуу келет. Ошондой эле ар кандай калк топторунда талаш көз караштар учурунда колдонууга сунушталат.
Кызыкдар тараптар менен жолугушуулар	Жүрүшүндө долбоордун катышуучулары кызыкдар тараптарга маалымат берген, суроо жоопторго өзүнчө убакыт бөлгөн формалдык эмес жолугушуулар. Жеке да, топто да болушу ыктымал.	Бул ыкма ар кандай кызыкдар топтордон көптөгөн кишилер менен баарлашууга, мүнөздөмөлөрүн, коркууларын жана күтүүлөрүн табууга мүмкүнчүлүк түзөт жана кайра байланыш мүмкүндүгүн берет.
Коомдук угуулар	Кенен коомчулук чакырылган жана тема билдирилген чоң чогулуштар	Коомдук угуулар коомдук пикирди эсепе калу үчүн АЧТБ процессинин талаптары болуп саналат. Бирок IAP2 ⁷ классификациясына ылайык натыйжалуу ыкма катары таанылбаган
Байланыш борбору	Долбоор жөнүндө жарыяланган маалыматы бар жана пайда болгон суроолорго жооп берген компания кызматкери болгон имарат бөлмө (жер).	Кызыкдар тараптарга маалыматты бер үчүн колдонулат
Ачык эшиктер күндөрү жана билим берүү иш-чаралары	Публика ишканаларга, кеңселерге жана ишкана жөнүндө маалымат чыгарылган жана долбоордун персоналы кошумча түшүндүрмөлөрдү берген атайын бөлүнгөн жерлерге баруу боюнча иш-чаралар.	Кызыкдар тараптарга маалыматты берүү үчүн колдонулат
Даттануулар жана кайрылуулар үчүн кутучалар	Кутулар коомчулукка жеткиликтүү каттарды салууга мүмкүн болгон стратегиялык жерлерге орноштурулат. Бул каттар дайыма долбоор кызматкерлери тарабынан чыгарылып алынып турат.	Өткөрүлүп жаткан иш-чаралар боюнча сунуштарды, идеяларды жана сын пикирлерди алуу даттануулар жана кайрылуулар механизминде ылайык
Компаниянын сайты	Сайт компаниянын ишмердүүлүгү тууралуу бир тараптуу каражат болуп саналат, бирок атайын формалардын болушунда комментарийлерди жиберүү үчүн эки тараптуу өз ара аракеттешүү мүнөзүнө ээ болот	идеяларды жана сын пикирлерди алуу даттануулар жана кайрылуулар механизминде ылайык
Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү		

⁷ Коомчулуктун катышуусу эл аралык ассоциациясы (international association for public participation).

Ыкма	Сыпатталышы /аныктамасы	Милдет
<i>Эң эле көп ургаалдуулуктагы өз ара аракеттешүү, бул жерде өз ара макулдашуу аркылуу “Альянс Алтын” ЖЧКсы өзүнүн ыйгарым укуктарынын бир бөлүгүн кызыкдар тарапка берет. Эрежеге ылайык мындай ургалдуу өз ара аракеттешүү кызматташуу жөнүндө келишимде бекитилет.</i>		
Уруксаат документациясы	Лицензиялар, келишимдер, уруксааттар, макулдашуулар, эксперттик корутундулар жана башка уруксаат документациясы түрүндөгү узак мөөнөттүү расмий кызматташтык формасы	Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын аткаруу Бийлик органдары жана башка кызыкдар тараптар менен ишеничтүү мамилелерди түзүү (процедуралардын ачыктыгын аткаруу шартында)
Биргелешкени долбоорлор	Өз ара чектелген (ресурстар жана убакыт боюнча) милдеттенмелер көлөмү менен кызматташуунун кыска мөөнөттүү түрү	Долбоорлор кадыресе социалдык өнүгүү корпоративдик программалардын бир бөлүгү болуп саналат. Көбүнчө насыялоо программаларынын алкагында колдонулат
Өнөктөштүк	Компания жана кызыкдар тараптар биргеликте иштешкен узак мөөнөттүү программалар	Өнөктөштүк КМШ өлкөлөрүндө жайылган практика катары чыккан. Көптөгөн ресурстук компаниялар райондук жана регионалдык бийликтер менен долбоордун эң баштапкы этаптарын ишке ашыруудан баштап макулдашуу түзүшөт. Мындай өнөктөштүктөр алкагында негизги райондук жана аймактык долбоорлордо үлүштүк катышуу, инвестициялык фонддорду түзүү, билим берүү жана билим жана маданият жаюу, маданий иш-чараларды өткөрүү жана башка аракеттер ишке ашырылат.

Бул өз ара аракеттешүү ыкмалар тизмеси Долбоорду өнүктүрүүгө жана кызыкдар тараптардын тизмесин тактоого жараша өзгөртүлүп, кошумчаланып турат. (4.2 бөлүмүн карагыла)

Жогоруда айтылган ыкмалардын көбү “Альянс Алтын” ЖЧКсы тарабынан кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү боюнча иштерде колдонулууда, өткөрүлгөн иш-чаралардын кыскача таржымалы кийинки 6 – бөлүмдө келтирилген.

6 Өткөрүлгөн иш-чаралардын таржымалы

Төмөнкү таблицада 2016-жылдын август айына карата азыркы күнгө чейин өткөрүлгөн өз ара аракеттешүү негизги иш-чаралар көрсөтүлгөн.

Таблица 6-1: Негизги өткөрүлгөн иш-чаралар тизмеси

Кызыкдар тарап	Өз ара аракеттешүү ыкмасы	Дата	Өткөрүлгөн иш-чаранын кыскача сыпатталышы
Кызыкдар тараптарды маалымдоо			
Бардыгы (*интернетке жеткиликтүүлүктүн жана/же ММК кароо мүмкүндүгүнүн болушунда)	ММКларда билдирүүлөрдү жарыялоо	Туруктуу негизде ишке ашырылат	«Жаңылыктар КМ», «Фабула», «Талас Турмушу», «Майдан кж», «Жаны-Ордо», «Ачык саясат», «Кыргыз Туусу» гезиттеринде макалалар чыгарылган. «Майдан кж», «Жаңылыктар КМ», «Жаны-Ордо», «Фабула» гезиттерин таратуу ишке ашырылган. Ошондой эле алдын ала АЧТБ боюнча коомдук угуулар тууралуу маалымат «Эркин-Тоо» жана «Кыргыз Туусу» гезиттери аркылуу жайылган.

Кызыкдар тарап	Өз ара аракеттешүү ыкмасы	Дата	Өткөрүлгөн иш-чаранын кыскача сыпатталышы
Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин органдары Талас облусунун жана Тала шаарынын жашоочулары	АЧТТБны жайылтуу	июнь 2016-жыл	АЧТТБны тургундар үчүн жайылтуу акимиаттар менен кызматташтыкта ишке ашырылган Ошондой эле айрым бийлик органдарынын өкүлдөрүнө расмий каттарды жөнөтүү аркылуу жүргүзүлгөн
Кызыкдар тараптар менен кеңешүүлөр			
АБФдан түздөн-түз жакын жашаган дыйкандар	Жеке интервью	ноябрь 2015-жыл – январь 2016-жыл	КР УИА ИМжСИБ адистеринин фондук изилдөө алкагында өткөрүлгөн “Альянс Алтын” ЖЧКсынын өкүлдөрүнүн катышуусу жок Долбоор тууралуу маалымат берилген эмес
Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин органдары Талас районунун жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары Талас районунун медициналык мекемелери	Жеке интервью		«Альянс Алтын» ЖЧКсы жана SRK Consulting (Russia) өкүлдөрүнүн катышуулары менен эл аралык баалоо алкагында жүргүзүлгөн
Табигый парктар	Жеке интервью	апрель 2016-жыл	
Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин органдары	Бишкек шаарында тегерек стол	1-июль 2016 – жыл	«Русская Платина» ЖЧКсынын, «Альянс Алтын» ЖЧКсынын өкүлдөрүнүн, ар кандай деңгээлдеги массалык маалымат каражаттарынын өкүлдөрүнүн катышуусу менен өткөрүлгөн. Катышуучулардын жалпы саны 62 киши. “Жерүй” фильми сунушталып көрсөтүлгөн жана учурдагы ишкердин статусун көрсөтүү менен презентация кылынган, аудиториянын суроолоруна жооптор берилген.
Талас облусунун башка жашоочулары	Талас шаарында жана Сасык-Булак айылында коомдук угуулар	4-июль 2016-жыл	«Русская Платина» ЖЧКсынын, «Альянс Алтын» ЖЧКсынын жана «Эко-Сервис» ЖЧКсынын (АЧТБ иштеп чыгуучулары) өкүлдөрүнүн катышуулары менен өткөрүлгөн.
	Даттануулар жана кайрылуулар кутулары	Июндан баштап 2016-жыл	Сасык-Булак айылында даттанууларды жана кайрылууларды кабыл алуу боюнча куту иштеп жатат
	Байланыш борбору	2016-жыл июлдан баштап	Кенекеев Д.А. сунуш боюнча Талас шаарында демонстрациялык залды ачуу боюнча жумуштар жүргүзүлүп жатат
Кызыкдар тараптар менен кызматташтык			
Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин органдары	Уруксаат документациясы		1. Мамлекеттик экологиялык экспертизанын “Талас алтын кен комбинаты (ТАКК) Жерүй кен жатагы. Казуу комплекси. Ачык тоо иштери” техникалык долбооруна корутундусу 2. Архитектуралык-пландык шарттар

Кызыкдар тарап	Өз ара аракеттешүү ыкмасы	Дата	Өткөрүлгөн иш-чаранын кыскача сыпатталышы
Талас районунун жергиликтүү өз алдынча башкарма органдары	Өнөктөштүк	17-июнь 2016-жыл	(АПШ) Жерүй кенинин объекттерин долбоорлоо үчүн. Талас облусунун социалдык-экономикалык өнүктүрүүдө көмөктөшүү боюнча КРнын Өкмөтүнүн Талас облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлчүлүгү менен Келишим түзүлгөн, «БАКУБАТ ТАЛАС» байгерчилик фонду» түзүлгөн, фондго 170 млн сом которулган, 30/70% катышында. 30% социалдык-экономикалык программаларга багытталат 70% жаңы жумуш орундарын түзүү максатында ишкердикти насыялоого
			170 млн. сом Бекмолдо айыл аймагына которулду, алынган каражаттар менен кеңеш депутаттар кеңешинин чечими менен түздөн-түз колдоно алат
Таблица “Альянс Алтын” ЖЧКсынын өз ара аракеттешүү реестринин маалыматтарынын негизинде толукталат			

Ар кандай иш-чаралар алкагында кызыкдар тараптардан долбоорду ишке ашырууга байланыштуу маселелер угузулуп, сунуштар киргизилген. Негизги коркуулар жана сунуштарынын кыскача тизмеси төмөнкү таблицада көрсөтүлгөн (Таблица 6-2).

Таблица 6-2: Кызыкдар тараптарды долбоор менен байланыштуу коркуулары, күтүүлөрү жана сунуштары

Кызыкдар тараптар	Конкреттүү өкүлдөр	Коркуулардын, күтүүлөрдүн жана сунуштардын сыпатталышы	Качан жана ким тараптан алынган
Талас районунун жергиликтүү өз алдынча башкармалык органдары Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин органдары	Бекмолдо айыл аймагынын акими (мурдагы) Айылдык кеңештин төрагасы Жайыт комитетинин төрагасы	Азыркы күндө дыйкандар кош ижара аркылуу колдонгон Суусамырдагы жайкы жайыт маселесин чечүүгө жардам берүү	КР УИА ИМжСИБ адистеринин фондук изилдөө алкагында Таасирди эл аралык баалоо үчүн фондук изилдөөлөр алкагында
	Айылдык кеңештин төрагасы	Жергиликтүү тургундардан талапкер-адистерди тартуу менен ТЭН талкуулоо Бөлүнгөн акча каражаттарын юридикалык жактан туура колдонуу боюнча усулдук жардам көрсөтүү, бизнес пландарды жана коштомо ишмердүүлүктүн майнаптуу уюштурулушу үчүн бизнес-инкубаторлорду түзүү боюнча	КР УИА ИМжСИБ адистеринин фондук изилдөө алкагында

Кызыкдар тараптар	Конкреттүү өкүлдөр	Коркуулардын, күтүүлөрдүн сунуштардын сыпатталышы жана	Качан жана ким тараптан алынган
		окуу семинарларын өткөрүү.	
Дыйкандар	Фермер Жумалиева Асылгүл, участок № 1	Кен жатагында жумуштардын кесепетинен 2006-жылы бузулган сарайды инвестор калыбына келтириши керек	КР УИА ИМжСИБ адистеринин фондук изилдөө алкагында
	«Суулуу» аймагынын жана Чоң-Чычкан дарыясын жана жолду бойлой жашаган бир катар фермерлер	Ишкананын жанында жашагандар менен өз ара аракеттешүү стратегиясын ойлонуштуруу	
	Жумашов Ж. Сасык-Булак айылыны жашоочусу	Кара-Ой айылында көпүрөнү калыбына келтирүүдө жардам берүү	4-июль 2016-жылы өткөрүлгөн АЧТБ боюнча коомдук угуулар
	Досманова Токжан	Жергиликтүү фермерлерден азык-түлүк сатып алуу маселесин чечүү	Даттануулар жана сунуштар механизми
Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлик органдар	Талас облусу боюнча ӨКМ башкармалыгы	Кызматташтыкты орнотот	КР УИА ИМжСИБ адистеринин фондук изилдөө алкагында
	Талас районун акими	Бардык документтерди маалымдоо үчүн кыргыз тилинде даярдоо	Эл аралык таасирди баалоо (ESIA) үчүн фонддук изилдөөлөр алкагында
Медициналык мекемелер	Талас облустук үй-бүлөлүк медицина ФАПтардын жетекчилери	Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги менен кызматташтыкты орнотуу Жерүй ишчилерин толук медициналык кароодон өткөрүү, профилакторийди же эс алуу курорттук аймагын түзүү. Жабдык менен жабдууда жардам	
Бекмолдо айыл аймагынын жашоочулары	ИЧСКАКБ (ичилчү суу колдонуучулардын айылдык коомдук бирикмеси) төрагасы	Жергиликтүү тургундарды таза коопсуз суу менен камсыз кылууну алдын алуу	
		Балдардын майыптуулук себептерин табуу. Санитардык-эпидемиологиялык изилдөөлөрдү жүргүзүү	КР УИА ИМжСИБ адистеринин фондук изилдөө алкагында
	Сейталиев Б. и Сагыналиев Т.		4-июль 2016-жылы өткөрүлгөн АЧТБ боюнча коомдук угуулар
Талас облусунун жана Талас шаарынын	Товкеев Нурсултан Бообекова Канышай	Калдык сактагычтардын зыянсыз экенин документалдык тастыктамасы	Даттануулар жана кайрылуулар

Кызыкдар тараптар	Конкреттүү өкүлдөр	Коркуулардын, күтүүлөрдүн сунуштардын сыпатталышы жана	Качан жана ким тараптан алынган
жашоочулары		Ишканада ишке орноштурушун жана жогорку маянаны камсыз кылуу	механизми
	Качкыбеков Улан	Насыялар үчүн карыздарды төлөө	Даттануулар жана кайрылуулар механизми КР УИА ИМжСИБ адистеринин фондук изилдөө алкагында
	Жолдошбеков Тологон Сагыналиев Темирбек	Радиологиялык изилдөөлөрдү өткөрүү	Даттануулар жана кайрылуулар механизми 4-июль 2016-жылы өткөрүлгөн АЧТБ боюнча коомдук угуулар
Таблица “Альянс Алтын” ЖЧКсынын өз ара аракеттешүү реестринин маалыматтары менен толукталат, келечекте ар бир жүргүзүлгөн иш-чара үчүн датасы көрсөтүлөт.			

7 Келечектеги иш-чаралар программасы

Бул бөлүмдө өз ара аракеттешүү боюнча аткарууга пландалган иш-чаралардын тизмеси келтирилген. Тизме андан мурун өткөрүлгөн иш-чараларды (Таблица 6-1) жана кызыкдар тараптарды карталоо натыйжаларын (Таблица 4-1) эске алуу менен түзүлдү. Бул иш чаралар негизинен ESIA эл аралык таасирлерди баалоо жыйынтыктарына тиешелүү болуп, долбоордун аякталышына чейин аткарылышы шарт.

Таблица 7-1: Кызыкдар тараптар менен пландалган өз ара аракеттешүү иш-чаралардын тизмеси

Кызыкдар тарап	Өз ара аракеттешүү ургаалдуулугу	Өз ара аракеттешүү ыкмасы	Негизги иш-чаралар	Аткаруу мөөнөттөрү
-		-	Ушул планды аткаруу боюнча милдеттенмелерди кызматтык нускамаларга жана/же контракттарга киргизүү	Жакынкы арада
Талас облусунун башка тургундары Дыйкандар, Бекмолдо айыл аймагынын башка жашоочулары жана начар корголгон топтору , ошондой эле АБФ аянтчасынан түздөн-түз жакын жашаган тараптар	Кеңешүүлөр	Даттануу жана кайрылуу үчүн кутулар	Даттануу жана кайрылуу үчүн кутуларында даттануу жана кайрылуу механизминде ылайык каттарды чыгаруу жана жооп берүү мөөнөттөрүн көрсөтүү	Жакынкы арада
Бардыгы	Маалымдоо	Отчёттор	Ушул планды (SEP) кыргыз тилине которуу	Пландын акыркы версиясын макулдангандан кийин эки жума ичинде, бирок долбоорлоонун аякташынан кеч эмес
			Таасирди баалоо (ESIA) боюнча техникалык эмес таржымалды (NTS) кыргыз тилине которуу	ESIA таасирди эл аралык баалоо боюнча иштерди кабыл алгандан кийин таржымалдын акыркы версиясын макулдашуудан кийин эки жума ичинде, бирок долбоорлоонун аякташынан кеч эмес

Кызыкдар тарап	Өз ара аракеттешүү ургаалдуулугу	Өз ара аракеттешүү ыкмасы	Негизги иш-чаралар	Аткаруу мөөнөттөрү
		ММКда жарыялоолор жана билдирүүлөр	«Манас-Ордо» райондук гезитинде, «Эркин-Тоо» өкмөттүк республикалык басылмада жана «AKIpress» интернет басылмасында жарыялоо үчүн басылмалардын тизмесине киргизүү. Ошондой эле «Слово Кыргызстана» жана башкалар (кызыкдар тараптардын көрсөтүшүнө жараша).	Туруктуу негизде
Талас облусунун башка тургундары	Кеңешүүлөр	Даттануу жана кайрылуулар кутусу	Кара-Ой айылында даттануу жана кайрылуулар кутусу орноштуруу үчүн чекит табуу	Сентябрь
		Байланыш борбору	Талас шаарынын байланыш борборунда (демонстрациялык залында) комментарийлер үчүн бул Планды ачуу	Пландын котормосун даярдагандан кийин
	Талас шаарынын байланыш борборунда (демонстрациялык залында) 30 күн ичинде комментарийлер үчүн техникалык эмес таржымалды ачуу (NTS)	NTS котормосун даярдалгандан кийин 30 күн ичинде		
	Маалымдоо	Башка көрсөтмө материалдарды, отчетторду, плакаттарды жана такталары байланыш борборуна киргизүү	Талас облусунун картасында ишканалардын негизги объектилеринин жайгашуу схемасы Транспорттук жолдордун/ АЧТТБ агындарынын схемасы, угуулар протоколу	Байланыш борборунун ачылышынан кийин дароо (демонстрациялык зал)
Дыйкандар, Бекмолдо айыл аймагынын башка тургундары жана начар корголгон топтору	Маалымдоо	Тагылган көрсөтмө материалдары, отчеттору жана плакаттары / такталары менен маалымат борбору	Бул планды Бекмолдо айыл аймагынын жергиликтүү өз алдынча башкармалык органдары менен кызматташтыкта Сасык-Булак айылынын акимиатында комментарийлер үчүн ачуу	Пландын котормосун даярдагандан кийин
			Техникалык эмес таржымалды (NTS) Бекмолдо айыл аймагынын жергиликтүү өз алдынча башкармалык органдары менен кызматташтыкта Сасык-Булак айылынын акимиатында 30 күн ичинде комментарийлер үчүн ачуу	NTS котормосун даярдагандан кийин 30 күн ичинде
			Акимиатта башка көрсөтмө материалдарын киргизүү: Талас облусунун картасында ишканалардын негизги объектилеринин жайгаштыруу схемасы Транспорттук жолдордун /АЧТТБ агындарынын схемасы, угуулар протоколу	Жакынкы арада

Кызыкдар тарап	Өз ара аракеттешүү ургаалдуулугу	Өз ара аракеттешүү ыкмасы	Негизги иш-чаралар	Аткаруу мөөнөттөрү
Дыйкандар, Бекмолдо айыл аймагынын башка жашоочулары жана начар корголгон топтору, ошондой эле АБФ аянтчасынан түздөн-түз жакын жашаган тараптар	Маалымдоо		Бул планды Бекмолдо айыл аймагынын жергиликтүү өз алдынча башкармалык органдары менен кызматташтыкта Кара-Ой айылында ачуу	Пландын котормосун даярдагандан кийин
			Техникалык эмес таржымалды (NTS) Бекмолдо айыл аймагынын жергиликтүү өз алдынча башкармалык органдары менен кызматташтыкта Кара-Ой айылында 30 күн ичинде комментарийлер үчүн ачуу	NTS котормосун даярдагандан кийин
Бардыгы (*интернетке жеткиликтүүлүктүн жана/же ММК кароо мүмкүндүгүнүн болушунда)	Маалымдоо	ММКда жарыялоолор жана билдируүүлөр	Байланыш жана маалыматтык борборлорунун ачылышы, комментарийлер жана NTS үчүн Планды ачуу тууралуу калкты маалымдоо	Документти ачуудан көч эмес
		Киргизилген отчёт менен компания сайты	«Альянс Алтын» ЖЧКсынын сайтында бул планды жарыялоо	Сайтты түзгөндөн кийин
			«Альянс Алтын» ЖЧКсынын сайтында бул планды жарыялоо	Сайтты түзгөндөн кийин, бирок Талас шаарында жана Кара-Ой айылындагы байланыш жана маалымат борборлорунда жарыялоо мөөнөттөрүнүн аякташынан көч эмес
Жергиликтүү коомдоштуктун туруктуу өнүгүү планын жарыялоо	Планды даярдагандан кийин			
Дыйкандар, Бекмолдо айыл аймагынын (Кара-Ой айылы) башка жашоочулары жана начар корголгон топтору, ошондой эле АБФ аянтчасынан түздөн-түз жакын жашаган тараптар	Даттануулар жана кайрылуулар механизми алкагында кеңешүүлөр	Даттануу жана кайрылуулар үчүн кутулар	Даттануу жана кайрылуулар үчүн кутуларды Кара-Ой айылында Бекмолдо айыл аймагынын жергиликтүү өз алдынча башкарма органдары менен кызматташтыкта жарыяланган отчёттор боюнча комментарийлер жана башка даттануулар жана кайрылуулар үчүн орноштуруу	Сентябрь, орноштуруу чектин тапкандан кийин
АБФ аянтчасынан түздөн-түз жакын	Кеңешүүлөр	Аялдар жана жаштар менен	Компания өкүлдөрүнүн катышуусу менен топтук	ESIA эл аралык баалоо боюнча иштерди кабыл

Кызыкдар тарап	Өз ара аракеттешүү ургаалдуулугу	Өз ара аракеттешүү ыкмасы	Негизги иш-чаралар	Аткаруу мөөнөттөрү
жашаган начар корголгон топтор		жолугушуулар	жолугушууларды өткөрүү	алгандан кийин, бирок долбоорлоонун аякташынан кеч эмес
	Кеңешүүлөр	Жардылар жана майыптар менен жолугушуулар/интервью	Техникалык эмес таржымалды талкуулоо (NTS)	
Дыйкандар жана Бекмолдо айыл аймагынын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары	Кызматташтык	Топтук жана жеке жолугушуулар	Тушашу, Чоң – Чычкан жана Жерүй дарыяларынын жээгин бойлой малды коопсуз айдоо үчүн автожолду колдонуу режимин орнотуу боюнча бирдиктүү чечимдерди издөө	
Бекмолдо айыл аймагынын тургундары	Кеңешүүлөр	Кеңеш жана Хан-Бүргө айылдарында айылдык жыйындарды өткөрүү	Компания өкүлдөрүнө кайрылууларды/калоолорду/даттанууларды жана суроолорду талкуулоо	
Жолдордун курулушу жана абалына жооп берген жол кызматтары Талас облусунун кайгуул милициясынын башкы башкармалыгы	Кеңешүүлөр	Жолугушуулар	Атайын ылдамдык режимин уюштуруу жана Тараз-Талас-Суусамыр трассасында кошумча тосмолорду орнотуу үчүн мүмкүнчүлүктөрдү тактоо	
Казакстан Республикасынын аткаруу бийлик органдарынын жана тургундарынын (Тараз шаары) өкүлдөрү	Айлана-чөйрөнү коргоо жана токой чарбасы мамлекеттик агенттигинин чечими боюнча маалымдоо	Расмий каттар	Комментарийлер үчүн техникалык эмес таржымалды (NTS) жөнөтүү	АЧТБ натыйжаларын МЭЭ эксперттери менен макулдашкандан кийин
Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин органдары Коммерциялык эмес уюмдар Мергенчилик бирими жана мергенчилик чарбасы Табигый парктар, коруктар, корукчалар	Маалымдоо	Расмий каттар	АЧТБ жөнөтүү үчүн колдонулган + мурун эсепке алынбаган кызыкдар тараптардын тизмесине ылайык комментарийлер үчүн техникалык эмес таржымалды (NTS) жөнөтүү	NTS котормосун даярдагандан кийин, бирок байланыш жана маалымат борборлорунда NTS ачкандан кийин 15 күндөн кеч эмес

Кызыкдар тарап	Өз ара аракеттешүү ургаалдуулугу	Өз ара аракеттешүү ыкмасы	Негизги иш-чаралар	Аткаруу мөөнөттөрү
Талас облусу боюнча ӨКМ башкармалыгы	Кызматташуу	Бирдиктүү долбоорлор	Ишканада мүмкүн болгон ӨК учурунда аракеттер тууралуу калкты маалымдоо үчүн көрсөтмө материалдарды жана плакаттарды /такталарды иштеп чыгуу	Жаштар жана аялдар менен кеңешүүлөрдү өткөргөндөн кийин долбоордун аякташына чейин
Талас районунун жашоочуларынын начар корголгон топтору (жаштар жана балдар) Билим берүү мекемелери	Маалымдоо	Билим берүү иш-чаралары	Талас районун мектептери жана мектепке чейинки мекемелери менен макулдашууларды түзүү Коопсуздук техникасын (КТ) жана мектеп окуучуларын адистикке багыттоону кошкондо тоо-кен ишканаларынын ишмердүүлүгү боюнча окутуучу иш-чараларды жүргүзүү	
Медициналык мекемелер жана үй-бүлөлүк дарыгерлер тобу	Кеңешүү	Топтук жана жеке жолугушуулар	Калкты медициналык-биологиялык текшерүүдөн өткөрүү натыйжаларын талкуулоо	Медициналык-биологиялык текшерүүнү өткөрүүдөн кийин
Бардыгы	Маалымдоо	Отчёттор	Ушул Планды жаңыртуу	Курулуштун аякташына чейин
		Киргизилген отчёттор менен компаниянын сайты	Компаниянын сайтында жарыялоо	Планды жаңырткандан кийин
		Киргизилген көрсөтмө материалдар, отчёттор жана плакаттар /такталар менен маалымат борборлору	Кызыкдар тараптарга комментарийлер үчүн сунуштоо	
Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлик органдары	Маалымдоо	Отчёттор	Долбоорду ишке ашыруунун жүрүшүн талкуулоо	Жыл сайын
	Кеңешүү	Тегерек столдор	Аракеттер планын, ушул планды жана башка пландарды аткаруу 2016-жылдын июль айында угузулган сунуштарды ишке ашыруу жөнүндө маалымдоо	Бийлик органдары тарабынан сурамдарга жараша үзгүлтүксүз түрдө
Таблица “Альянс Алтын” ЖЧКсынын өз ара аракеттешүү реестринин маалыматтарынын негизинде толукталып турат				

8 Даттануулар жана кайрылуулар механизми

3.3 бөлүмүндө каралган стандарттар менен жарандардын кайрылууларын кабыл алуу жана каттоо жана белгиленген мөөнөтү ичинде жооп берүү үчүн механизмди түзүү сунушталат. Бул механизм механизмди ишке ашыруу, процедураларды иштеп чыгуу жана даттанууларды берүү формасы үчүн жооптуу тараптарды дайындоону болжолдойт.

Даттанууларды /кайрылууларды берүүнүн мүмкүн болгон бир нече түрү бар:

- атайын даттануулар жана кайрылуулар кутулары аркылуу формаларды толтуруу
- почта аркылуу жөнөтүү (форма кызыкдар тарап менен өз алдынча басылып чыгарылып, толтурулар);
- электрондук почта боюнча суроолор (кайрылуулар үчүн атайын даректи түзүү сунушталат);
- компанияга чалуу (форма механизмди киргизүү үчүн жооп берген кызматкер тарабынан толтурулат);
- компания кызматкерлерине жеке кайрылуу жана катышуу менен формаларды толтуруу (байланыш борборунун /демонстрациялык залдын иштөө убагында жүргүзүлөт).

Азыркы учурда “Альянс Алтын” ЖЧКсы атайын кутулар жана почталык жиберүүлөр аркылуу толтуруу үчүн форманы колдонот. Жакынкы арада кайрылуулар үчүн форма киргизилген сайт компаниясын ачуу, телефондук линияны жана Талас шаарында кезметчи кызматкер менен демонстрациялык залды уюштуруу пландалууда. Даттануулар /кайрылуулар үчүн форманы үлгүсү тиркемеде (2-тиркеме) келтирилген. Бардык келген даттануулар /кайрылуулар боюнча маалыматты камтыган электрондук маалымат базасы түрүндө бирдиктүү даттанууларды /кайрылууларды каттоо системасы түзүлгөн

«Альянс Алтын» ЖЧКсы беш күн ичинде кайрылган жаранга (дарга) даттанууну каттоо жана аны ишке киргизүү күнү жөнүндө билдирүү жөнөтөт. Даттанууну карагандан кийин компания 30 күн ичинде кызыкдар тарапка иликтөө натыйжалары жана зарыл болсо болжолдонгон аракеттер менен жооп жиберет. Эгер көйгөй ийгиликтүү чечилсе, “Альянс Алтын” ЖЧКсы даттануунун авторун Даттанууну канааттандыруу туурады билдирүүгө кол коюусун суранышы мүмкүн. Эгер көйгөй чечилбей калса, анда даттануу кайра каралып, компания алынышы мүмкүн болгон чараларды аныктоо үчүн автор менен иштешет.

Эгер келип түшкөн даттануу “Альянс Алтын” ЖЧКсынын ишмердүүлүгүнө тиешелүү эмес болсо жана компаниянын күчү менен канааттандырылышы мүмкүн эмес болсо, анда кайрылуучуга баш тартуу себебин түшүндүргөн жооп /билдирүү жөнөтүлөт.

Компания даттануулар авторлоруна Долбоорду ишке ашыруунун кийинки этаптарында Компания ишмердүүлүгү кошумча көйгөйлөрдү жаратпаганы тууралуу кепилдик үчүн кайрылышы мүмкүн. Бардык даттануулар механизмди ишке ашыруу үчүн жооптуу катары дайындалган “Альянс Алтын” ЖЧКсынын кызматкери тарабынан көзөмөлдөнөт. Талаш абалдарынан алыс болуу үчүн кызыкдар тараптарды иштердин жүрүшү тууралуу өз убагында маалымдар туруу сунушталат.

Схема түрүндө жалпы кайрылуулар жана даттануулардын иштеп сыгуу көрсөтүлөт (Таблица 8-1).

Таблица 8-1: Кайрылуулардын жана даттануулардын келүү жана иштетүү процесси

ООБА		ЖОК
Кароо, расмий жоопту жиберүү жөнүндө көрсөтүүчүнү маалымдоо	Оозеки же жазуу жүзүндө даттануу /кайрылууларды алуу	Жооп үчүн узак мөөнөттүү оңдоолорду жана аракеттерди аныктоо
Маалымдоо күнүн маалыматтар базасында каттоо	Маалымат базасында кайрылууларды /даттанууларды каттоо	Көрсөтүүчүнү жагдайды оңдоо же болбосо эмне үчүн аракеттерге 30 күн керек экендигинин себептери тууралуу маалымдоо
Кайрылуууну жабуу	Беш күн ичинде даттануу /кайрылуу алуу жана каттоо жөнүндө билдирүү	Маалымдоо күнүн маалыматтар базасында каттоо
	Кайрылуу /даттанууну кароо жана дароо жооп берүү мүмкүнчүлүгү (30-күндүк мөөнөттө)	Тандалган оңдоо аракеттерин абалды башкаруу үчүн тандоо жана ийгиликтүү аткарылышын көзөмөлдөө
		Кароо, расмий жоопту жиберүү жөнүндө көрсөтүүчүнү маалымдоо
		Маалымдоо күнүн маалыматтар базасында каттоо
		Кайрылуууну жабуу

9 Жоопкерчилик, мониторинг жана отчеттуулук

Бул бөлөмдөгү маалымат 2016-жылдын сентябрь айы үчүн келтирилген.

Өз ара аракеттешүү планынын иш-чараларын аткаруу үчүн зарыл шарт болуп компанияда жооптуу персоналдын жана ресурстарды болушу саналат. “Альянс Алтын” ЖЧКсы компаниясында ушул планды аткаруу боюнча милдеттердин бөлүштүрүү төмөнкү таблицада көрсөтүлгөн (Таблица 9-1). Өз ара аракеттешүү программасын башкарууга директордун орун басары жооп берет. Иш-чаралардын аткарылышы үчүн – коомчулук менен байланыш бөлүмүнүн башчысы жана укуктук маселелер боюнча директордун орун басары жооп берет. Маалыматтык документтердин мазмундук бөлүгү үчүн долбоорду башкаруу боюнча директор жооп берет. Кадрларды тандап алуу маселесинин бир бөлүгү персоналдык башкаруу башчысы тарабынан чечилет. Иш-чараларды түздөн-түз аткаруу боюнча бөлүмдөрдүн адистерин алектенет.

Таблица 9-1: Ушул планы аткаруу боюнча милдеттердин бөлүнүшү**Компаниялар тобунун саясатын түзүү**

«Русская Платина» ЖЧКсынын Директорлор кеңеши

Ар бир ишмердүүлүк мезгили үчүн өз ара аракеттешүү программасынын концептуалдык максаттарын жана негизги багыттарды калыптандыруу

Пресс-кызматтын жетекчиси	«Русская Платина» ЖЧКсы тарабынан долбоор директору <i>Ермаков Д.В.</i>	Башкы директордун кеңешчиси <i>Румянцев А.Н.</i>
	«Альянс Алтын» ЖЧКсынын директору <i>Шубин М.А.</i>	

Өз ара аракеттешүү планын иштеп чыгуу, ресурстарды жана милдеттерди бөлүштүрүү

«Альянс Алтын» ЖЧКсынын коопсуздук боюнча директордун орун басары <i>Мусаев К.А.</i>	«Альянс Алтын» ЖЧКсынын укуктук маселелер боюнча директордун орун басары	«Альянс Алтын» ЖЧКсынын экономика жана каржы боюнча директордун орун басары	«Альянс Алтын» ЖЧКсынын долбоорду башкаруу боюнча директордун орун басары	«Альянс Алтын» ЖЧКсынын персоналды башкаруу бөлүмүнүн башчысы
Өз ара аракеттешүү программасын жалпы башкаруу	Аткарылып жаткан аракеттердин юридикалык тазалагын көзөмөлдөө	Жүргүзүлүп жаткан иш-чаралардын каржылоосун камсыз кылуу	Маалыматтык документтерди түзүү үчүн маалыматты берүү	Ишке орноштуруу жана окутууга тиешелүү маселелерди координациялоо

«Альянс Алтын» ЖЧКсынын кызматкерлери тарабынан иш-чараларды түздөн түз аткаруу

Коомчулук менен байланыш бөлүмүнүн башчысы <i>Жаныкулов Д.Т.</i>	Юриисконсульт	Экономист-аналитик	Башкы адис-эколог <i>Кутманова Е.В.</i>	Директордун административдик жардамчысы
Башчынын Талас шаарындагы өкүлү			Долбоорлоо бөлүмүнүн башчысы <i>Акимова И.А.</i>	

Көбүнчө жолугушууларды өткөрүү жана байланыш борборунун иштеши үчүн жоп берет

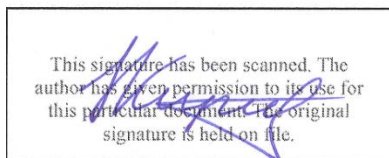
Кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүү максатын калыптандыруу “Русская Платина” ЖЧКсы тарабынан башкы директордун кеңешчиси (*Румянцев А.Н.*) жана “Жерүй” долбоорунун директору (*Ермаков Д.В.*) тарабынан ишке ашырылат. Булар ошондой эле иш-чараларды аткаруунун жүрүшүнө башкаруу көзөмөлүн ишке ашырышат.

“Альянс Алтын” ЖЧКсы тарабынан бул процесс үчүн директор (*Шубин М.А.*) жана коопсуздук боюнча директордун орун басары (*Мусаев К.А.*) жооп берет. “Альянс Алтын” ЖЧКсынын кызматкерлери аткарылган иш-чаралар тууралуу ар бир жума сайын өтчү иш кеңешмелеринин жүрүшүндө отчет беришет. Жазылуу отчеттуулук ай сайын сунушталат. Калган кызматкерлер өткөрүлүп жаткан иш-чаралар тууралуу корпоративдик электрондук почта менен буйрук жана башка ыкмалар аркылуу маалымдалышат.

Подрядчылар менен иштөөдөн мурун Долбоордун кызыкдар тараптары менен иштөөгө байланыштуу алар менен инструктаж өткөрүлөт.

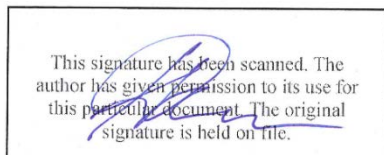
Бул документ боюнча комментарийледи төмөнкү дарек боюнча жиберүү керек: Кутманова Елена Викторовна – башкы адис эколог kutmanova@alliance-altyn.kg, 720040, Кыргыз Республикасы, Бишкек, Тынчтык проспектиси, 48.

Түзүүчүлөр:

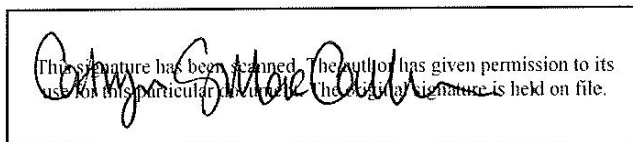
Николай Кириллов
Башкы консультант-эколог

Автор:

Ксения Дьячкова
Экологиялык жана социалдык маселелер боюнча консультант

Рецензент:

Кэтрин МакКаллум
Башкы консультант-социолог

Баштапкы материалдар катары колдонулган, ошондой эле отчетт тексттери, таблицалар, сүрөттөр жана ушул отчетко тиркемелер техникалык, экологиялык жана социалдык изилдөө жүргүзүү боюнча жалпы кабыл алган кесипкөй практикага ылайык текшерилип, даярдалды.

10 Шилтемелер

Жобо №60 «Кыргыз Республикасында айла-чөйрөгө таасирди баалоону (АЧТБ) өткөрүү жөнүндө» (13 - февраль 201-жыл).

16-июнь 1999-жылдагы «Экологиялык экспертиза жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы №54 .

Экологиялык маалыматка жеткиликтүүлүк жана коомчулуктун чечимдерди кабыл алуу процессине катышуу жана айлана-чөйрөнү коргоо чөйрөсүндөгү маселелер боюнча сот адилеттигине жеткиликтүүлүк тууралуу Орхус Конвенциясын (кошулуу жөнүндө КРнын 12.01.2001 жылдагы №5 мыйзамы).

Трансчектик контекстте айлана-чөйрөгө таасирди баалоо тууралуу конвенция (Кошулуу жөнүндө Кыргыз Республикасынын 12.01.2001 жылдагы № 6 мыйзамы),

IFC in Kyrgyz Republic Fact Sheet, 2014

http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/4b0feb0043967bda9640be869243d457/KR+Facsheet_FY15.pdf?MOD=AJPERES

Интернет-булактар:

<http://mes.kg/> Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги

<http://www.mvd.kg/> Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлиги

<http://www.med.kg/> Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги

<http://www.geology.kg/> Геология жана минералдык ресурстар боюнча мамлекеттик агенттик

<http://nature.gov.kg/> Айлана-чөйрөнү коргоо жана токой чарбасы мамлекеттик агенттик

<http://gosstroy.gov.kg/ru/> Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн алдындагы Архитектура, курулуш жана туракжай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттиги

<http://cbd.minjust.gov.kg/> Кыргыз Республикасынын укуктук маалыматтардын борборлоштурулган банкы

<http://www.agroprod.kg/> Кыргыз Республикасынын Айыл чарба, тамак-аш өнөр жайы жана мелиорация министрлиги

<http://www.energo.kg/> “Кыргызстандын улуттук электр тармагы” ААК

<http://www.biom.kg/> «БИОМ» экологиялык кыймылы коомдук коммерциялык эмес уюму.

<http://www.wsc.kg/> “Аялдарга жардам борбору” коомдук бирикмеси

<http://nts.kg/> телеканал НТС

<http://www.ktrk.kg/> телеканал КТРК (НТРК)

<http://akipress.org/> АКИpress

<https://www.megacom.kg/> MegaCom (ЗАО «Альфа Телеком») – ири байланыш оператору

<http://www.cib.com.cn/> кытай индустриалдык банкы Industrial Bank Co., Ltd (CIB)

<http://www.igd.kg/> Академик У.Асаналиев атындагы тоо иши жана тоо технологиялары институту

<http://www.iarp2.org/> Коомчулуктун катышуусу эл аралык ассоциациясы

Тиркемелер

**Тиркеме 1: Кызыкдар тараптарды карталоо үчүн
таблица**

КЫЗЫҚДАР ТАРАПТАРДЫ КАРТАЛОО ҮЧҮН ТАБЛИЦА

Төмөнкү таблицалардын ар бир клеткасында 1ден 3кө чейинки баллдарды келтирилген кызыкдар тараптардын табылган чен белгилерин эске алуу менен баллдарды коюп чыккыла.
 Балл 1 бул чен белги (анча деле байкалбайт дегенди билдирсе, балл 3 – чен белги 100%га кызыкдар тарапка ылайык келгенин түшүндүрөт.
 Эгер сиз чен белги колдонууга жатпайт деп эсептесеңиз, баллдарды койбой эле койсо болот.

Чен белги 1	Алдында “Альянс Алтын” ЖЧКсы юридикалык, коммерциялык, өндүрүштүк же этикалык/ моралдык милдеттенмелерге ээ же келечекте ээ боло турган топтор же тараптар. Ошондой эле “Альянс Алтын” ЖЧКсынын же кызыкдар тараптардын стратегиясына жана өндүрүш чечимдерин кабыл алышына таасир эткен топтор же тараптар.
Жоопкерчилик жана таасир	
Чен белги 2	«Альянс Алтын” ЖЧКсынын, “Русская Платина” компаниялар тобунун ишмердүүлүгүнө, түздөн-түз Жерүй долбооруна жана АЧТБ процесстерине жана таасирдин эл аралык экологиялык жана социалдык баалоосуна ачык кызыгууну көрсөткөн топ же тараптар. Бул жерге ошондой эле ченемдик жоболордон, түзүлгөн салттардан же маданияттан улам коомчулуктун өкүлүнүн ролуна мыйзамдуу талаптанган тараптар да киргизилген.
Кызыгуу жана жигердүүлүк	
Чен белги 3	Долбоордун терс таасирлерине түздөн-түз дуушар болгондор же Долбоордун иш жүзүндөгү же мүмкүн болгон тобокелдерине байланыштуу зү байырлаган чөйрөгө, саламаттыкка же бакубат жашоого таасирди сезгендер. Ошондой эле бул жерге Долбоорду ишке ашыруу тилкесине түздөн-түз жакын жашагандар киргизилген.
Терс таасирлер астында болгондор	

Кызыкдар тараптар	Чен белги 1 Жоопкерчилик жана таасир	Чен белги 2 Кызыгуу	Чен белги 3 Терс таасирлер астында болгондор
Долбоорду ишке ашыруунун аймагына жакын жерде ишмердүүлүк жүргүзгөн дыйкандар			
Бекмолдо айыл аймагынын башка жашоочулары (Кара-Ой айылы, Сасык-Булак айылы, Кеңеш айылы)			
Бекмолдо айыл аймагынын депутаттар кеңеши			
Талас районунун администрациясы			
Жакыр үй-бүлөлөр жана тургундардын начар корголгон топтору			
Жергиликтүү жана аймактык ММК (гезиттер, телеберүү, радио)			
Медициналык мекемелер жана үй-бүлөлүк медицина борборлору			
Экономика министрлиги			
Экологиялык көзөмөл жана текшерүү органдары			
Коммерциялык эмес уюмдар			
Талас облусунун жашоочулары			
Талас районунун туракжай-коммуналдык чарба кызматтары			
Билим берүү мекемелери (мектептер, колледждер, институттар)			
Жол кызматтары (жолдорду куруу жана абалы)			

Талас облусунун ӨКМ кызматы			
Улуттук парктар, коруктар, корукчалар			
Талас районунун жана облусунун чакан бизнеси			
Талас районунун жана облусунун СЭК			
Мергенчилик бирими жана мергенчилик чарбасы			
ИИМ (полиция, ЖКК жана башка коомдук тартип органдары)			
Айыл чарба министрлиги			
Маданият, бош убакытты өткөрчү жана спорт мекемелери			
Башка КТ _____			
Башка КТ _____			

**ЭКСПЕРТТИК БААЛОЛОРДУН НАТЫЙЖАЛАРЫ БОЮНЧА АЛЫНГАН КЫЗЫҚДАР ТАРАПТАРДЫ
КАРТАЛОО ҮЧҮН ОРТОЧОЛОНГОН ТАБЛИЦА**

	Чен белги 1 Жоопкерчил ик жана таасир	Чен белги 2 Кызыгуу	Чен белги 3 Таасирлер астында болгондор	
Долбоорду ишке ашыруунун аймагына жакын жерде ишмердүүлүк жүргүзгөн дыйкандар	3,00	3,00	3,00	9,00
Бекмолдо айыл аймагынын башка жашоочулары (Кара-Ой айылы, Сасык-Булак айылы, Кеңеш айылы)	3,00	3,00	3,00	9,00
Бекмолдо айыл аймагынын депутаттар кеңеши	3,00	3,00	1,67	7,67
Экологиялык көзөмөл жана текшерүү органдары	3,00	2,33	1,67	7,00
Жакыр үй-бүлөлөр жана начар корголгон топтору	2,67	2,00	2,33	7,00
Жергиликтүү жана аймактык ММК (гезиттер, телеберүү, радио)	2,33	3,00	1,33	6,67
Медициналык мекемелер жана үй-бүлөлүк медицина борборлору	2,00	1,67	3,00	6,67
Талас районунун администрациясы	2,67	3,00	1,00	6,67
Талас облусунун жашоочулары	2,33	2,00	1,67	6,00
Талас облусунун ӨКМ	2,33	2,00	1,67	6,00
Талас районунун /облусунун туракжай-коммуналдык чарба кызматтары	2,00	1,67	2,33	6,00
Талас облусунун ИИМ	2,33	1,67	2,00	6,00
Жол кызматы (жолдорду куруу жана абалына жооп берген)	2,00	1,67	2,33	6,00
Талас району СЭК	1,67	1,67	2,33	5,67
Экономика министрлиги	2,33	2,33	1,00	5,67
Талас районунун жана облусунун ӨЭУ	1,67	2,67	1,33	5,67
Билим берүү мекемелери (мектептер, колледждер, институттар)	2,00	2,33	1,00	5,33
Мергенчилик бирими жана мергенчилик чарбасы	2,00	1,33	2,00	5,33
Талас районунун жана облусунун чакан бизнеси	1,33	2,33	1,33	5,00
Улуттук парктар, коруктар, корукчалар	1,33	1,33	1,67	4,33
Айыл чарба министрлиги	1,67	1,33	1,33	4,33
Маданият, бош убакытты өткөрчү жана спорт мекемелери	1,00	1,33	1,00	3,33

**Тиркеме 2: Даттануу жана кайрылуулар үчүн
форманын үлгүсү**

СУНУШ ПИКИРЛЕРДИН ФОРМАСЫ

Тема: “Жерүй” алтын кенин иштетүүдөн айлана-чөйрөгө болгон таасирлерди талкуулоо.

1. Аты жөнү _____

2. Иштеген жери, кызматы

3. Жашаган дареги, телефону

4. Долбоор боюнча сунушу, пикири _____

_____ (колу жана күнү)

SRK отчётун каттоо жайылтуу формасы

отчёт No.

RU00534

Көчүрмө No.

electronic

Аты-жөнү/кызмат орду	Компания	Көчүрмө	Дата	Бекитилди
Шубин М.А., директор	«Альянс Алтын» ЖЧКсы	electronic	20.09.2016	Вершинина Е.Ю.
Ермаков Д.В., долбоор директор	«Русская Платина» ЖЧКсы	electronic	20.09.2016	Вершинина Е.Ю.

Кол күбөлөндүргөн:

тамганы

Ушул отчёт SRK Consulting (Russia) Ltd тарабынан берилген автордук укук менен корголгон Отчёт автордук укуктун ээси SRK компаниясынын тийиштүү жазылуу түрүндө уруксааты жок кайра жасалып же кандайдыр бир түрдө же кандайдыр бир ыкма менен кандайдыр бир тарапка берилбейт.